

2480

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

ԹՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ—ՅԵՐԵՎԱՆ 1936

511 (075)

- 84

20 MAY 2000

20 MAY 2000

2480

2 SEP 2006

Բնագիրը հաստատված է ՌՍՖՍՀ ԼժԿ-ի կողմից

511(075)

Ն. Ս. ԳՈԳՈՎԱ

Պ-84

պր

1009
39888

41017

ԹՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԱՌՄՋԻՆ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՇԵՐԿՈՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Քարգվ. ԱՐՇ. ՇԱՎԱՐՇՅԱՆ
Խմբ. պրոֆ. ԱՐՇ. ՏՈՆՅԱՆ

Կ Ա Ն Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Զ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն
Կ Ա Ն
1936

23 .07. 2013

Տեխ. խմբադիր՝ Գ. ԶՆՆՅԱՆ
ՍՐԲԱԿՐԷՆՆՆ Ա. ԳՈՒՆԴՈՒԹՅԱՆ

ԴԱՍԱՏՎԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ

Քանի դեռ յերեխաները կարգալ չեն սովորել, գրքի տեքստը նրանց հաղորդում և ուսուցիչը:

Առաջին դասարանի պարագմունքների ժամանակ անհրաժեշտ և ողտագործել դիդակտիկ նյութեր: Պետք և ունենալ գոնե շարժական թվանշաններ ու գործողութայունների նշաններ, քառակուսիներ ու ձողիկներ (կամ անվուրխ լուցկիներ):

Առաջին շրջանում, ուսումնասիրելով թվերի կազմն ու համարանքը մինչև 10, յերեխաները սովորում են միայն նախապես թվանշանները: Այդ շրջանում ողտագործում են թղթից կամ սովորաթղթից սլատրաստած դիդակտիկ նյութեր: Թվանշաններին գրությունն ավելի ուշ և սկսվում և ավելի դանդաղ ընթանում: Թվանշանների գրությունը պետք և սովորեցնել մեկ-մեկ, աստիճանաբար և վոյ թե մի քանիսը մի անգամից: Գրքում տըրված են թվանշանների գրության յերկուական որինակներ միասին. այդ կատարված և տեղ խնայելու համար և չպետք և խանգարի գործադրելու նշված մեթոդական պահանջը:

Գրքի նկարներին վերաբերվող առաջադրանքներն արված են հենց նկարների տակ կամ կողքին:

Սկզբի մասում մի քանի որինակների մեջ այնպիսի թվանշաններ են յերևան գալիս, վոր յերեխաները դեռ գրել չգիտեն Այդպիսի դեպքերում նրանց պետք և ասել. «Այլեւցրու և պահասցրու բանավոր»:

Այս դասագիրքը տալիս և մաթեմատիկայի տարրական գիտելիքները ուսման առաջին տարվա համար: Անհրաժեշտ և յեղածի վրա ավելացնել սոցիալատական շինարարության տեք

Հրատարակչական 3663
Գլավխտի լիադոր Վ. 1096
Պատվեր 435
Տիրած 60 000

Հանձնված և արտագրության 1936 թ. մարտի 25-ին
Ստորագրված և տպագրության 1936 թ. մայիսի 8-ին

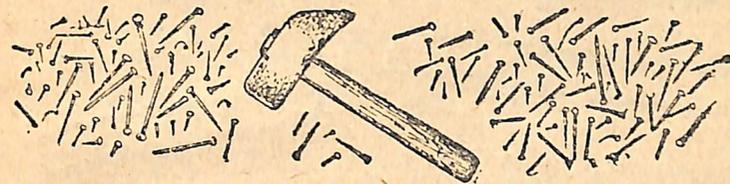
Պետհրատի տպարան, Յերևան, II Գնունի, 4

դական հյուսիսների վրա հիմնված խնդիրներ ևս: Ունակութունների ամրապնդման համար տված վարժությունները կարելի չէ հարկ չեղած դեպքում լրացնել նման ուրիշ օրինակներով ու խնդիրներով:

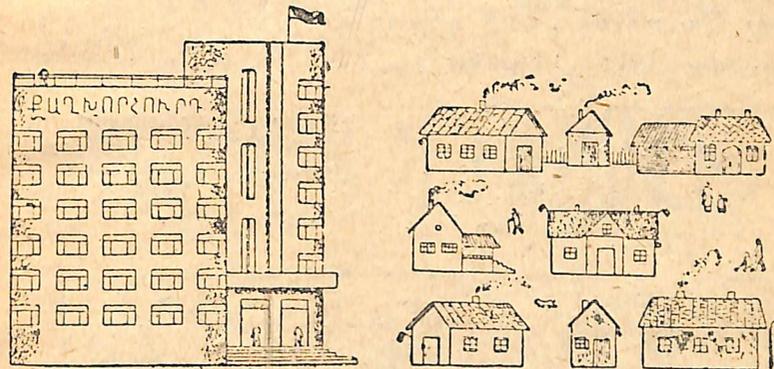

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՄՆՅԱԿ

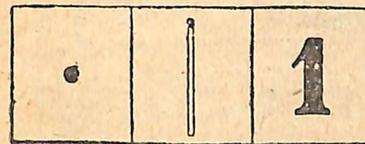
ՇԱՏ: ՄԵԿ:

1. Շատ: Մեկ:

2. Նկարիչը մի մեծ տուն, շատ՝ փոքր տներ:

3. Քանի շրջանիկ ե:
Քանի յուցկի ե:
Կարգա թիվը:

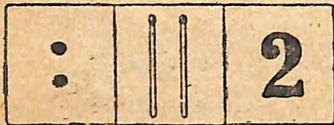
ՅԵՐԿՈՒ

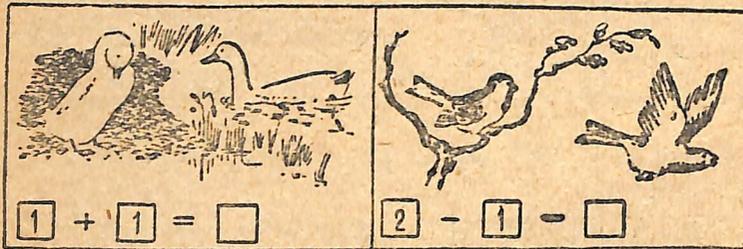
1. Քանի բանվոր ե: 2. Քանի սղոցող ե:

3. Ցուլց տուր յեկաւ գերանը: Ցուլց տուր կարն գերանը: Ընդամենը քանի գերան ե: Նկարիւր յեկու գերան:

4. Համրիւր շրջանիկները: Համրիւր լուցիկները: Կարդա թիվը:

5. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

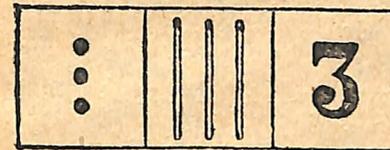
ՅԵՐԵԳ

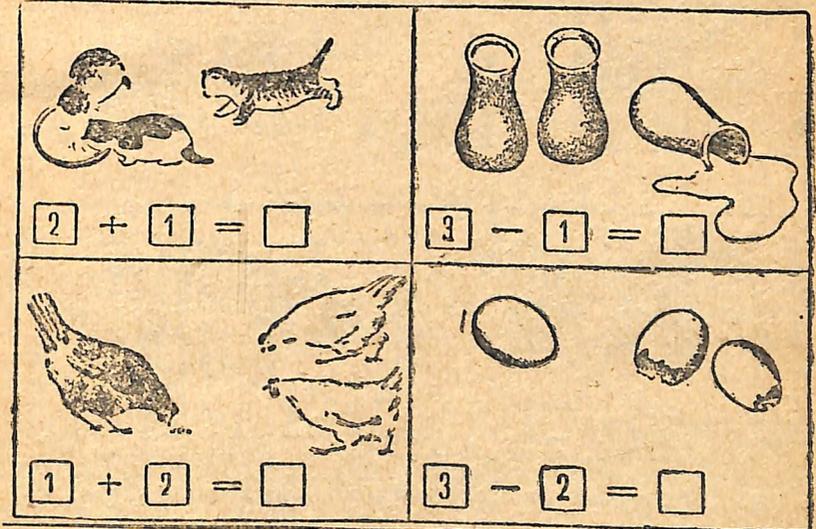
1. Քանի ճագար ե նկարած:

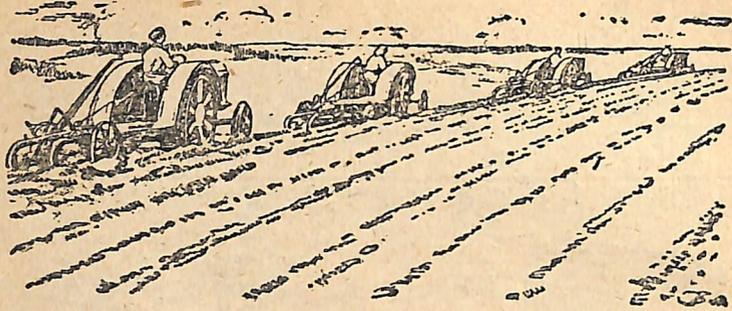
2. Քանի գաղար ե այ կողմում: Քանի գաղար ե ձախ կողմում: Ընդամենը քանի գաղար ե:

3. Համրիւր շրջանիկները: Համրիւր լուցիկները: Կարդա թիվը:

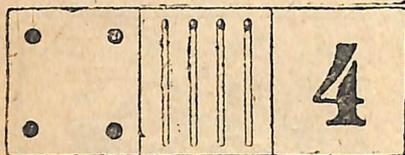
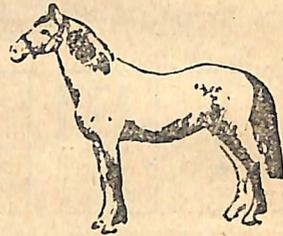

4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

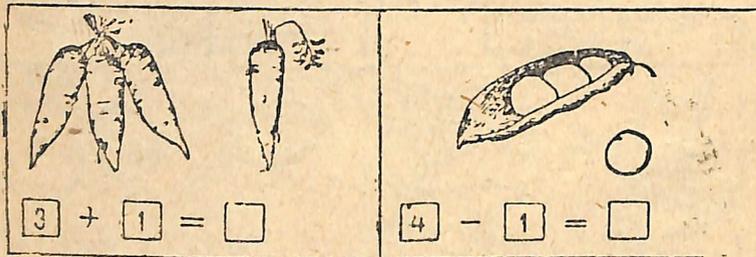

1. Քանի տրակտոր է:

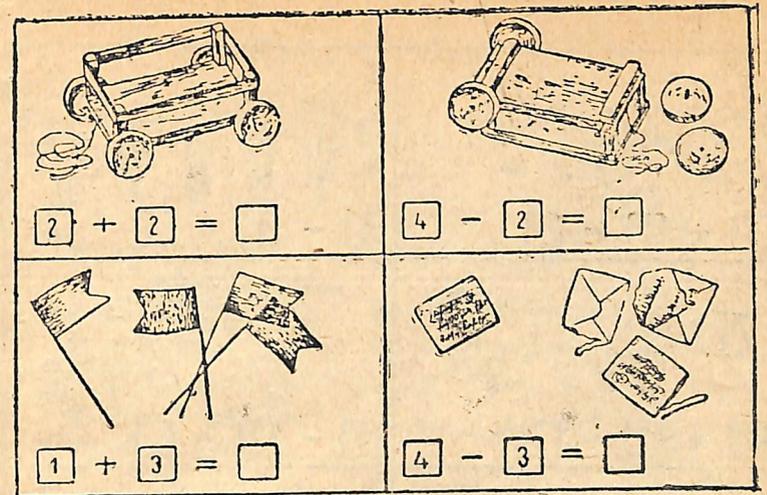
2. Առջեվի վոսները քանիսն են:
Յետեվի վոսները քանիսն են:
Ընդամենը քանի վոտ է:

3. Համրիը շրջանիկները:
Համրիը լուցիկները:
Կարդա թիվը:

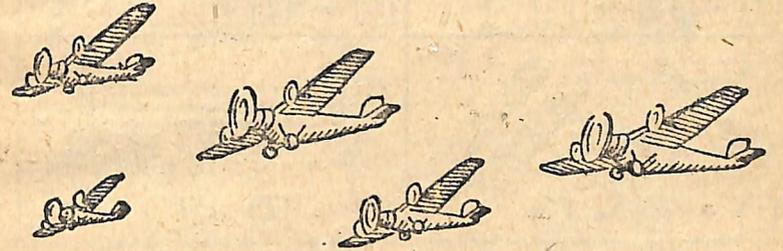

4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

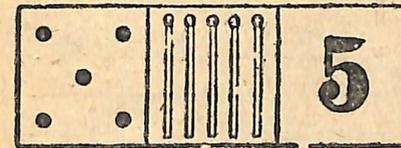

5. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

Հ Ի Ն Գ

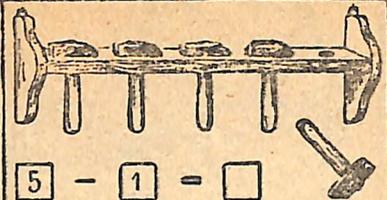
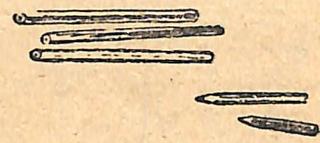
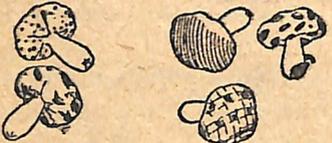
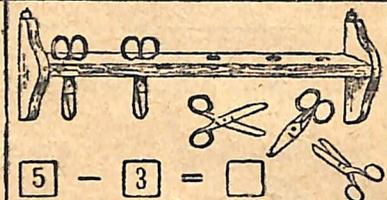
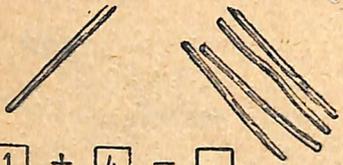
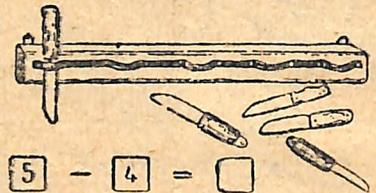

1. Քանի ինքնաթիռ է:

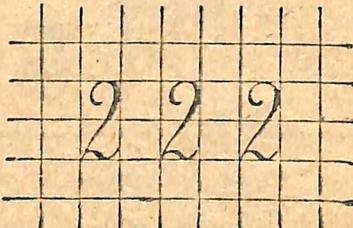

2. Համրիը շրջանիկները:
Համրիը լուցիկները:
Կարդա թիվը:

3. Յերկու շրջանիկ վերեվումն է, յերկու շրջանիկ՝ ներքեվում և մեկ շրջանիկ էլ՝ մեջտեղը: Ընդամենը քանի շրջանիկ է:

 $4 + 1 = \square$	 $5 - 1 = \square$
 $3 + 2 = \square$	 $5 - 2 = \square$
 $2 + 3 = \square$	 $5 - 3 = \square$
 $1 + 4 = \square$	 $5 - 4 = \square$

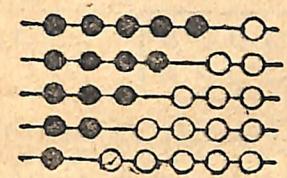
4. Ավելացրու և պակասեցրու շարժական թվանշաններով:

	
--	--

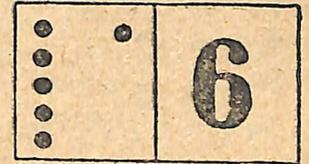
5. Գրի՛ր այս թվանշանները:

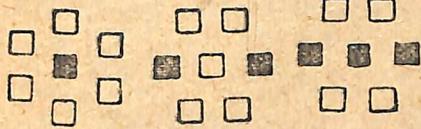
1. Քանի գամ ե:
2. Քանի պտուտակամայր ե:
3. Քանի ուլունք կա յուրաքանչյուր լարի վրա: Ցույց տու՛ր՝ հինգ և մեկ, չորս և չերկու, չերեք և չերեք, չերկու և չորս, մեկ և հինգ:

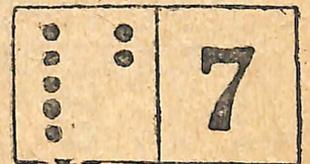
4. Համրի՛ր շրջանիկները կարգա թիվը:
5. Որացուցից կարի՛ր այսպիսի թվանշան: Նկարի՛ր շրջանիկները և նրանց կողքին փակցրու կարած թվանշանը:

6. Քանի տերե ե:
7. Քանի կաղին ե:
8. Ցույց տու՛ր՝ վեց և մեկ, հինգ և չերկու, չորս և չերեք: Քանի քառակուսի կա յուրաքանչյուր նկարում:

9. Համրի՛ր շրջանիկները կարգա թիվը: Նկարի՛ր շրջանիկները և նրանց կողքին փակցրու թվանշանը:

10. Քանի կեռ ունի կախարանը:

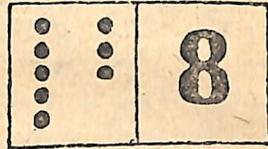

11. Քանի մեխ ե խփած պայտին:

12. Համբիր յուրաքանչյուր շրջանակի մեջ յեղած քառակուսիները: Յուլց տուր՝ ութ, յոթ և մեկ, վեց և յերկու, հինգ և յերեք, չորս և չորս:

13. Համբիր շրջանիկները: Կարդա թիվը: Նկարիչը շրջանիկները և կողքին փակցրու թվանշանը:

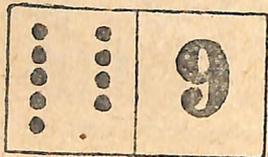
14. Քանի մերկ ե:

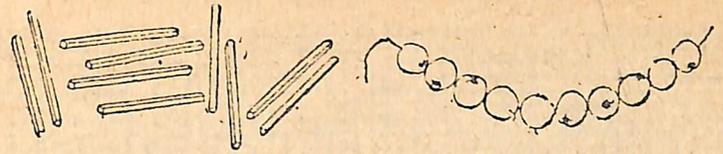
15. Քանի սունկ ե:

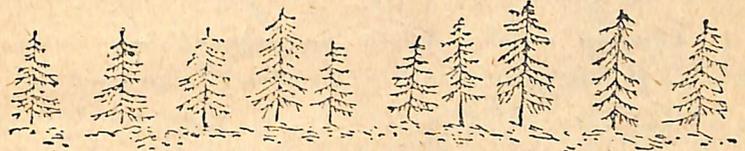
16. Համբիր յուրաքանչյուր շրջանակի մեջ յեղած շրջանիկները: Յուլց տուր՝ ութ և մեկ, յոթ և յերկու, վեց և յերեք, հինգ և չորս:

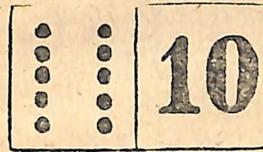
17. Համբիր շրջանիկները: Կարդա թիվը: Նկարիչը շրջանիկներ և կողքին փակցրու թվանշանը:

18. Համբիր ձողիկները: 19. Շարիր այսքան կաղին, ուլունք:

20. Նկարիչը այսքան յեղինիկ:

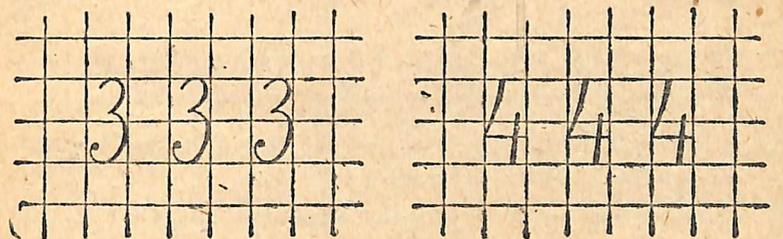
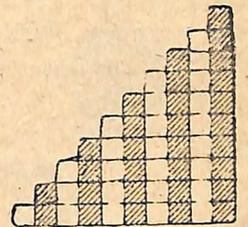
21. Համբիր շրջանիկները:

Կարդա թիվը: Նկարիչը շրջանիկները և կողքին փակցրու թվանշանները:

22. Քառակուսիներից սանդուխտ շինիր:

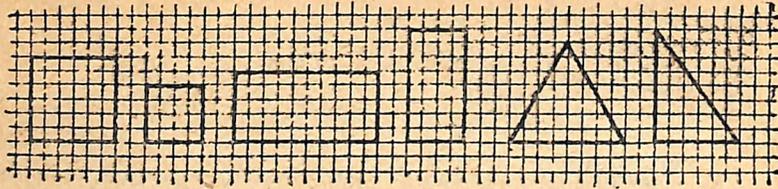
Քանի քառակուսի կա յուրաքանչյուր սյունակում:

Նկարիչը այսպիսի սանդուխտ: Սյունակները մեկընդմեջ ներկիր:

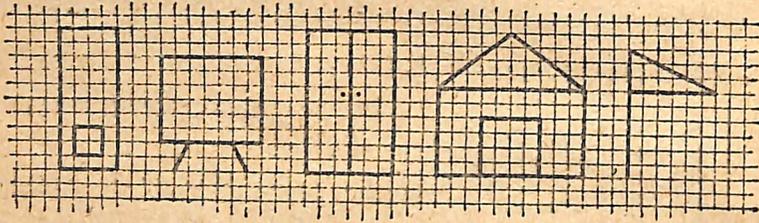
23. Դրիւր այս թվանշանները:

ՔԱՌԱԿՈՒՄԻ. ՈՒՂՂԱՆԿՅՈՒՆ. ՅԵՏԱՆԿՅՈՒՆ

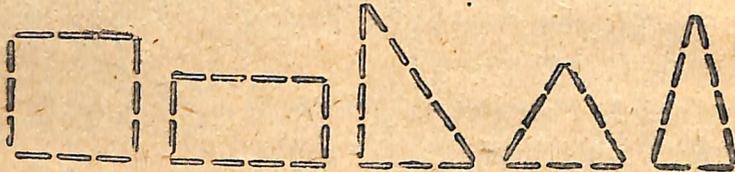

Քառակուսիներ. Ուղղանկյուններ. Յեռանկյուններ.

1. Նկարիր սրանց նման քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

2. Նկարիր պատի վառարան, գրատախտակ, դուռ, տնակ, գրոշակ: Ցույց տուր նրանց վրա քառակուսիները, ուղղանկյունները, յեռանկյունները:

3. Ցույց տուր քառակուսին, ուղղանկյունը, յեռանկյունը: Լուցիկուց կառուցիր այսպիսի պատկերներ:

4. Լուցիկուց կառուցիր մի քանի տարբեր քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

5. Վանդակավոր թղթի վրա նկարիր մի քանի տարբեր քառակուսիներ, ուղղանկյուններ, յեռանկյուններ:

ԵՐՁԱՆ. ԵՐՁԱՆԻ ԿԵՍԸ

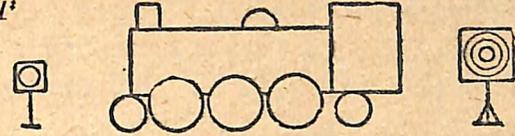

Ժամացույցը շրջան է:

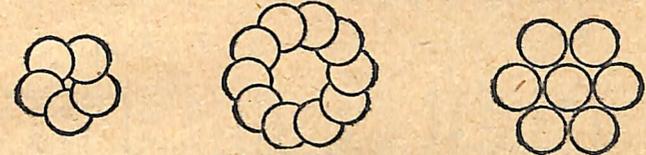

Անիվը շրջան է:

1. Իրարը վերևի նկարները. ել լինշ բանի կարելի չէ շրջան ասել:

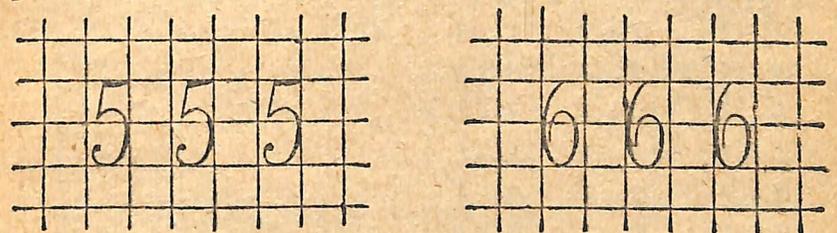
2. Նկարիր լապաեր, շոգեքարշ, հրաձգութիան նշավակ: Շրջանները գծիր մետաղագրամների միջոցով:

3. Բաժակի շուրջը գծելով՝ կարիր մի քանի շրջան: Այդ շրջաններից կազմիր վերևի պատկերները:

4. Տարբեր գույնի թղթերից կարիր նույն մեծության յերկու շրջան: Այդ շրջանները կիսիր: Տարբեր գույնի կեսերը միացրու և ստացիր լրիվ շրջան:

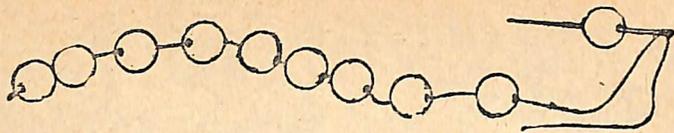

5. Իրիւր այս թվանշանները:

51017 1009 39888

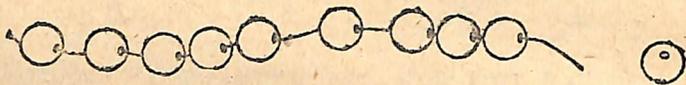

ՄԵԿ-ՄԵԿ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

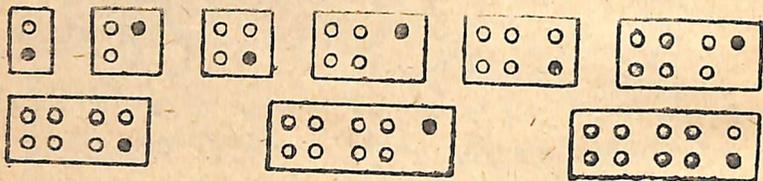
1. Ավելացրու բանաձևը.

$$1+1+1+1+1+1+1+1+1+1$$

2. Պակասեցրու բանաձևը.

$$10-1-1-1-1-1-1-1-1-1-1$$

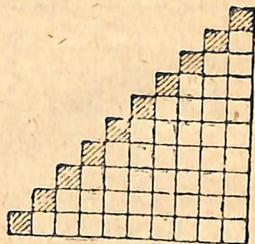

3. Քանի սպիտակ շրջանիկ կա յուրաքանչյուր շքր-
շանակում: Քանի սև: Ընդամենը քանի շրջանիկ կա յու-
րաքանչյուր շրջանակում:

4. Յուրաքանչյուր շրջանակից հանիր սև շրջանիկը:
Քանիսը կմնա:

5. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևը.

1+1	7+1	7-1
2+1	8+1	6-1
3+1	9+1	5-1
4+1	10-1	4-1
5+1	9-1	3-1
6+1	8-1	2-1

6. Դարակում 8 գիրք կար. մեկն ել գրին: Քանի
գիրք լեզավ դարակում:

7. Արկղում 10 մատիա կար. մեկը վերցրին: Քա-
նիսը մնաց:

8.	1+1	2+1	3+1	4+1	5+1
	2-1	3-1	4-1	5-1	6-1

ՅԵՐԿՈՒ-ՅԵՐԿՈՒ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

1. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևը.

$$2+2+2+2+2 \quad 10-2-2-2-2-2$$

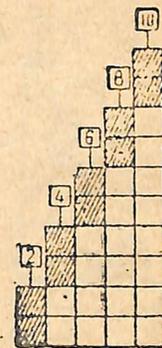
2. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևը.

4+1+1	6+1+1	8+1+1
4+2	6+2	8+2
6-1-1	8-1-1	10-1-1
6-2	8-2	10-2

3. Սեղանի վրա դրին 6 հատ մեծ
և 2 հատ ել փոքր ափսե: Ընդամենը
քանի ափսե դրին սեղանի վրա:

4. Գնեցին 10 ձու. 2 հատը լեփե-
ցին: Քանի հում ձու մնաց:

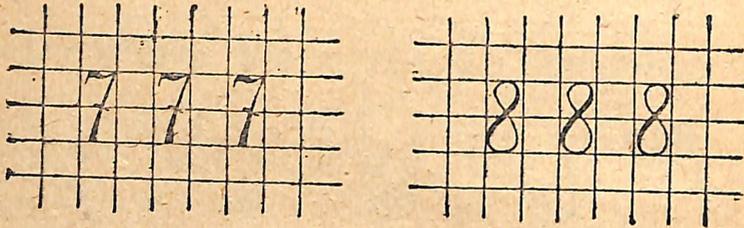
5.	5-1+2	5-1-2	5+1-2
	3+1+2	4+2-1	2+2+2
	6-2-2	2+2+1	6-2+1

6. Քառակուսիներից սանդուխք կառուցիր, ինչպես
ցույց ե ավաճ նկարում: Նկարիր այդ սանդուխքը:

7. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$2+2$	$10-2$	$4+2+2$
$4+2$	$8-2$	$8-2-2$
$6+2$	$6-2$	$6+2+2$
$8+2$	$4-2$	$10-2-2$

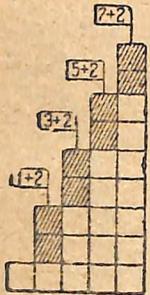

8. Գրիր այս թվանշանները:

9. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$1+2+2+2+2$ $9-2-2-2-2$

10. $5+1+1$ $1+2+2$ $8-1-2$
 $5+2$ $3+2+2$ $7+2-1$
 $7-1-1$ $7-2-2$ $5+2+1$
 $7-2$ $5-2-2$ $6+1-2$

11. Քառակուսիներից կառուցիր այս սանդուխքը: Նկարիր սանդուխքը:

Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$1+2$	$5+2$	$9-2$	$5-2$
$3+2$	$7+2$	$7-2$	$3-2$

12. $7+1-2$ $7-2-1$ $7-1+2$
 $8-1-2$ $8+1-2$ $6+2-1$
 $5+2-1$ $3+1+2$ $8-2+1$
 $4+1+2$ $8-2-1$ $6-1+2$

13. $5-1+2$ $7-1-2$ $2+1+2$ $5+1+2$
 $8-2-2$ $1+1+2$ $7-2+1$ $6-1-2$
 $4+2+1$ $6-2+1$ $6-2-1$ $4+1-2$
 $5+1-2$ $3+2+2$ $4+2-1$ $8-2-2$

ՅԵՐԵԳ-ՅԵՐԵԳ ԱՎԵԼԱՅՆԵԼԸ ՅԵՎ ԴԱԿԱՆԵՑՆԵԼԸ

1. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$3+1+2$	$6+1+1+1$	$9-1-1-1$
$3+3$	$6+1+2$	$9-1-2$
$6-1-2$	$6+2+1$	$9-2-1$
$6-3$	$6+3$	$9-3$

2. Ավելացրու և պակասեցրու բանաձևեր.

$1+1+2$	$4+2+1$	$7+1+2$
$1+3$	$4+3$	$7+3$
$4-1-2$	$7-1-2$	$10-2-1$
$4-3$	$7-3$	$10-3$

3. $2+1+2$ $5+1+1+1$ $8-1-1-1$

$2+3$	$5+1+2$	$8-1-2$
$5-1-2$	$5+2+1$	$8-2-1$
$5-3$	$5+3$	$8-3$

4	$7+3-2$	$6+3-2$	$8-2-3$	$8-3+2$
	$3+3+2$	$7-3+2$	$8+1-3$	$7-2+3$
	$7+2-3$	$7-2+3$	$8-3-1$	$6+2-3$
	$6-3+2$	$8+2-3$	$7-1-3$	$3+2+3$

12.	$5+1+3$	$4+3+2$	$5+3+1$	$8-1-3$
	$7+2+1$	$8-1+2$	$9-2-1$	$7-3+2$
	$4+3-2$	$2+3+3$	$5+3-2$	$2+2+3$

ԱՆՅՍՈՒԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

1.	$5+2$	$9-2$	$4+3$	$6+3$	$10-2$
	$10-3$	$7-1$	$9+1$	$10-1$	$5+3$
	$6+1$	$6+2$	$8-2$	$5+1$	$7-3$
2.	$7+3$	$6-3$	$8+1$	$9-1$	$8-3$
	$8-1$	$8+2$	$9-3$	$6-2$	$7+1$
	$4+2$	$7-2$	$7+2$	$3+3$	$6-1$

3. Նկարի քառակուսի, ուղղանկյուն և չեռանկյուն:

ՉՈՐՍ-ՉՈՐՍ ԱՎԵԼԱՑՆԵԼԸ ՅԵՎ ԴԱՎԱՍԵՑՆԵԼԸ

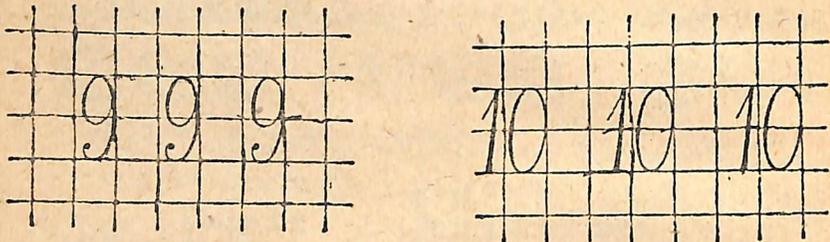
$1+4$	$4+1$	$2+4$	$4+2$	$3+4$	$4+3$
$5-4$	$5-1$	$6-4$	$6-2$	$7-4$	$7-3$

1. Նկարի այսպիսի շերտիկներ քառակուսիները: Կուժի օրինակները:

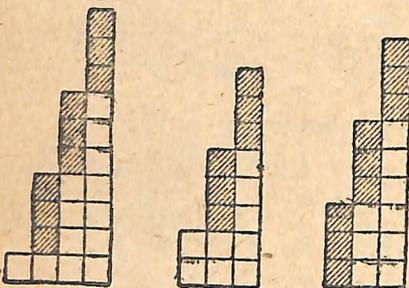
2.	$4+2+2$	$5+2+2$	$6+2+2$	
	$4+4$	$5+4$	$6+4$	
	$8-2-2$	$9-2-2$	$10-2-2$	
	$8-4$	$9-4$	$10-4$	
3.	$4+1+4$	$8-2-4$	$3+2+2$	$1+4+3$
	$4+4+2$	$8-4+2$	$3+4+3$	$6-4+3$
	$6+1-4$	$6-3+4$	$7-2-2$	$3+4-2$
	$10-2-4$	$8-1-4$	$7-4+3$	$9-4+3$

5. Մի մարդ գնեց 4 լավաշ և 3 մատնաքաշ հաց: Ընդամենը քանի հաց գնեց նա:

6. Ամանուժ կար 8 բաժակ կաթ. 3 բաժակը խմեցին: Քանի բաժակ կաթ մնաց:

7. Գրի այս թվանշանները:

8.	$1+3$	$10-3$
	$4+3$	$7-3$
	$7+3$	$4-3$
9.	$2+3$	$3+3$
	$5+3$	$6+3$
	$8-3$	$9-3$
	$5-3$	$6-3$

10.	$9-1-3$	$8-2+3$	$7+3-1$	$4+2+3$
	$5+2+3$	$9-2+3$	$8-1+3$	$9-3-3$
	$7-1+3$	$10-1-3$	$9-3-2$	$5+3+2$
11.	$10-2-3$	$4+1+3$	$9+1-3$	$8-3-2$
	$8+2-1$	$10-3+2$	$7+1+2$	$6+2-3$
	$9+1-2$	$6+1+2$	$10-2-2$	$7+3-2$

4. $7+2-4$	$6+3-4$	$9-3-4$	$3+2-4$
$3+3+4$	$8-2+4$	$2+4+3$	$7-2-4$
$8+2-4$	$7+3-4$	$7-3+4$	$2+4+2$
$2+4+4$	$8-4+3$	$6+4-3$	$9-3+4$

5. Մի վանդակում կա 5 ճագար, իսկ մյուսում՝ 4 ճագար: Քանի՞ ճագար կա լերկու վանդակում:

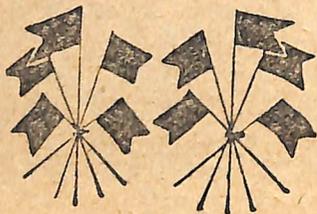
6. Մի կապույտ կար 10 գագար, վորից 4-ը ճագարները կերան: Քանի՞սը մնաց:

7. $4+4-3$	$7-2+4$	$7-4+1$	$5+2-4$
$7-2-3$	$6+4-2$	$6+2-4$	$3+4+2$
$10-4-2$	$8-3-4$	$8+1-4$	$10-4+1$
$8-3+4$	$6-2+4$	$7-1+4$	$9+1-4$
8. $7-4+2$	$10-4+3$	$5+4-3$	$4+4-2$
$10-3-4$	$6+4-1$	$10-4-3$	$6-1-4$
$6-1+4$	$7-1-4$	$5-2+4$	$3+3-4$
$7+1-4$	$7-4+1$	$10-4+2$	$5-1+4$

ԻՆՏ-ԻՆՏ ԱՎԵԼԱՅՆԵԼՆ ՈՒ ՊԱԿԱՍԵՅՆԵԼԸ

	$1+5$		$2+5$		$3+5$		$4+5$
	$5+1$		$5+2$		$5+3$		$5+4$
	$6-1$		$7-2$		$8-3$		$9-4$
	$6-5$		$7-5$		$8-5$		$9-5$

1. Նայելով նկարներին, լուծիր որինակները:

2. $5+1+4$	$10-4-1$
$5+2+3$	$10-2-3$
$5+3+2$	$10-3-2$
$5+4+1$	$10-4-1$
$5+5$	$10-5$

3. $1+5-2+5$	$3+5-2-5$	$8-5+4+3$
$9-5+3-5$	$4+5-1-5$	$1+4+5-3$
$5+5-2-5$	$10-5-3+5$	$7-4+5-2$
$2+5+3-5$	$7-5+4-5$	$2+4+3-5$

4. Մի փնջիկում կա 5 հոկտեմբերիկ: Քանի՞ հոկտեմբերիկ կա 2 փնջիկում:

5. Մի թերթ թղթից պատրաստեցին 8 փոքր զրոշակ, զրանցից 5-ը փնջածև կապեցին: Քանի՞սը մնաց չկապված:

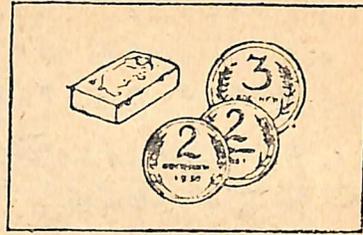
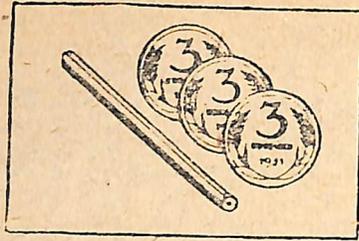
6. $8-3+5$	$8-1-5$	$6+3-5$	$10-5+3$
$7-5+3$	$3+5-4$	$5+5-4$	$3+5-2$
$9-5-2$	$7+3-5$	$4+5-2$	$6-4+5$
7. $9-1-5$	$1+3+5$	$1+4+5$	$5+5-3$
$1+2+5$	$7-1-5$	$8-4+5$	$4+3-5$
$8-5+2$	$7+2-5$	$6+3-5$	$7-5+2$

8. Սեղանի վրա 3 սրվակ ստախնձ կա, պահարանում էլ՝ 5 սրվակ: Ընդամենը քանի՞ սրվակ ստախնձ կա:

9. Պատրաստեցին 9 ծրար և գործածեցին 5-ը: Քանի՞սը մնաց:

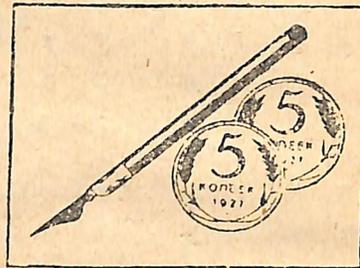
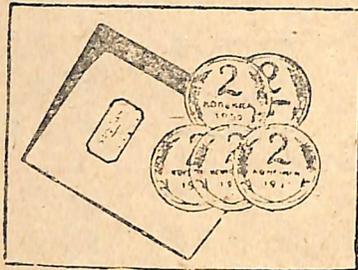
ԴՐԱՄՆԵՐ

1. Սպիտակ թղթի տակ դիր 1 կոպեկանոց, 2 կոպեկանոց, 3 կոպեկանոց, 5 կոպեկանոց և 10 կոպեկանոց զրամներ: Մատիտի չարած ծայրը մի քանի անգամ քսիր թղթին ահն տեղերում, վորտեղ զրամներն են: Յուրաքանչյուր զրամի տիպը ստանձիր սովաբաթղթին: Ավելորդ մասերը կտրելով դուրս բեր զրամներ:

2. Ի՞նչ արժե մատիտը:

3. Ի՞նչ արժե ռետինը:

4. Ի՞նչ արժե տետրը:

5. Ի՞նչ արժե զրինը:

6. 5 կոպեկանոցը և 3 կոպեկանոցը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

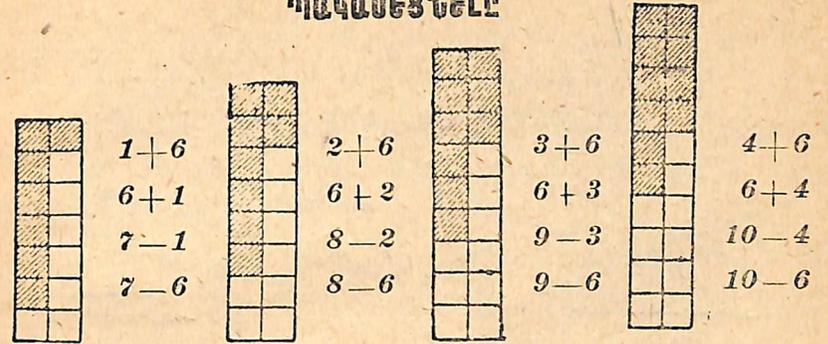
7. 3 կոպեկանոցը, 2 կոպեկանոցը և 5 կոպեկանոցը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

ԱՆՅԱՏԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1. $2+4$	$2+5$	$1+4$	$6+4$	$8-5$
$7-5$	$7-4$	$6-5$	$1+5$	$5+5$
$5+4$	$3+4$	$4+4$	$4+5$	$10-4$
$8-4$	$10-5$	$3+5$	$9-4$	$9-5$

2. 3 կոպեկը, 5 կոպեկը և 1 կոպեկը միասին քանի՞ կոպեկ կլինի:

6-ՈՎ, 7-ՈՎ, 8-ՈՎ ՅԵՎ 9-ՈՎ ԱՎՆԱՅՆՆԵՆ ՈՒ ՊԱԿԱՍԵՑՆԵԼԸ

1. Նացելով այս նկարներին՝ լուծիր ուրինակները:

2. $7+1$	$7+2$	$7+3$	$8+1$	$8+2$
$1+7$	$2+7$	$3+7$	$1+8$	$2+8$
$8-1$	$9-2$	$10-3$	$9-1$	$10-2$
$8-7$	$9-7$	$10-7$	$9-8$	$10-8$

3. $9+1$	$10-9+6$	$10-7+6$	$10-8$
$1+9$	$9-7+8$	$9-8+9$	$9-8$
$10-1$	$10-8+6$	$10-6+5$	$10-9$
$10-9$	$9-8+7$	$9-7+6$	$9-6$

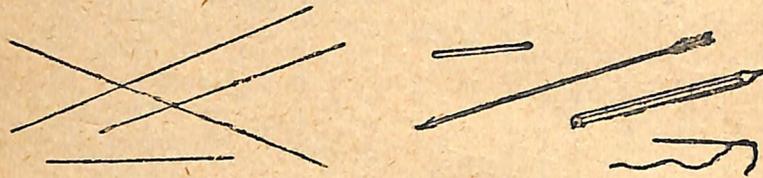
4. Մի տուփի մեջ զրին 2 կապ էլս և 8 կարմիր մատիտ: Քանի՞ մատիտ կա տուփում:

5. Յերեխան ռետին և զնուձ, վորն արժե 7 կոպեկ: 10 կոպեկանոց տալով՝ քանի՞ կոպեկ լիտ կստանա:

6. $6+1+3$	$6+2-5$	$7+2-4$	$3+5$	6
$10-6+5$	$10-5+2$	$10-4-5$	$10-9+5$	
$7+3-6$	$6+3-4$	$7+1-3$	$1+7-5$	
7. $9-6+5$	$9-5+3$	$9-4+5$	$10-7+5$	
$6+4-7$	$8-6+5$	$8-7+9$	$2+8-9$	
$9-3+4$	$2+7-4$	$3+6-5$	$8-5+7$	

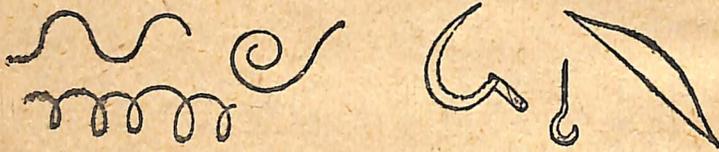
3. $8-5+6$ $10-7+4$ $10-9+7$ $2+7-6$
 $9-8+5$ $7-4+5$ $7-6+8$ $8-7+6$
 $4+6-5$ $9-6+4$ $2+6-5$ $1+9-5$

ՈՒՂԻՂ ՅԵՎ ԿՈՐ ԳԾԵՐ

Ուղիղ գծեր.

1. Քանոնով քաշիր մի քանի ուղիղ գծեր: Քո շըը-
 շապատում ցույց տուր ուղիղ գծեր:

Կոր գծեր.

2. Գծիր մի քանի կոր գծեր: Քո շըըշապատում ցույց
 տուր կոր գծեր:

ՄԵՏՐՈՎ ՉԱՓԵԼԸ

1. Հատակի վրա չափիր 1 մետր, 2 մետր, 5 մետր:
2. Չափիր և կտրիր 3 մետր լերկարուձյան թեր:
3. Չափեցին 3 մետր չիթ, հետո դարձյալ 5 մետր:
 Ընդամենը քանի մետր չիթ չափեցին:
4. 9 մետր ռաթանից կտրեցին 5 մետրը: Քանի
 մետր քաթան մնաց:

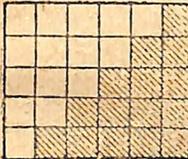
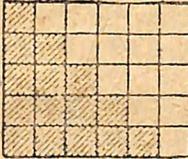
5. Մի կապում կա 6 մետր լերկաթալար, մյուսում՝
 4 մետր: Յերկու կապում քանի մետր լերկաթալար կա:

6. 7 մետր գործվածքից կարեցին զգեստ և գոգնոց:
 Չգեստին զնաց 4 մետր: Ինչքան զնաց գոգնոցին:

7. Արհեստանոցում կա լերկու տախտակ. մեկը 4
 մետր է, մյուսը՝ 6 մետր: Յերկուսը միասին քանի մետր
 լերկարուձյուն ունեն:

8. 8 մետր տախտակից շինեցին մի սեղան և մի
 քանի աթոռ: Սեղանին զնաց 3 մետր: Քանի մետր զնաց
 աթոռներին:

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՍՆՅԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

	$5 + ? = 6$		$? + 5 = 6$
	$4 + ? = 6$		$? + 4 = 6$
	$3 + ? = 6$		$? + 3 = 6$
	$2 + ? = 6$		$? + 2 = 6$
	$1 + ? = 6$		$? + 1 = 6$

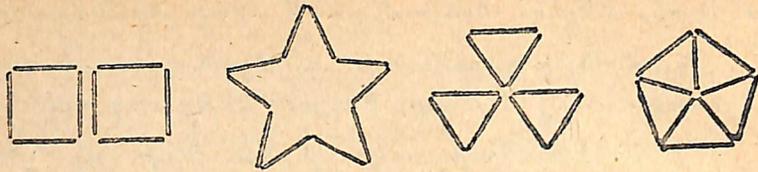
1. Հարցական նշանի փոխարեն գրիր թիվը.

2. $5 + ? = 7$	$2 + ? = 7$	$? + 2 = 8$	$? + 6 = 8$
$3 + ? = 7$	$4 + ? = 7$	$? + 4 = 8$	$? + 7 = 8$
$1 + ? = 7$	$6 + ? = 7$	$? + 1 = 8$	$? + 5 = 8$

3. $7 + ? = 9$	$? + 1 = 9$	$? + 3 = 10$
$2 + ? = 9$	$? + 3 = 9$	$6 + ? = 10$
$6 + ? = 9$	$? + 5 = 9$	$? + 7 = 10$

4. 3 դրամից կաղմիր 9 կոպեկ:

5. 4 դրամից կաղմիր 10 կոպեկ:

6. Լուցկիներից կազմիր այսպիսի պատկերներ: Քանի լուցկի կզնա յուրաքանչյուրին:

$2+2$	$2+2+2+2$	$3+3$	$4+4$
$2+2+2$	$2+2+2+2+2$	$3+3+3$	$5+5$

ԱՆՅԱՇԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1.	$2+6$	$8-7$	$1+8$	$10-6$	$10-6$
	$9-7$	$3+6$	$10-7$	$1+7$	$2+7$
	$1+9$	$2+8$	$4+6$	$9-8$	$8-6$
	$10-8$	$10-9$	$9-6$	$1+6$	$3+7$

- Կծիր ուղիղ գիծ, կոր գիծ:
- Ի՞նչ գրամներից կարելի յե 10 կուպեկ կազմել:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Թե՛ն արժե 3 կուպեկ, շաքարը՝ 5 կուպեկ: Ի՞նչ արժե մի բաժակ թեյը շաքարով:
- Յերեխան գրչակոթին և գրչածայրին վճարեց 10 կուպեկ: Գրչակոթն արժե 8 կուպեկ: Ի՞նչ արժե գրչածայրը:
- Թաշկինակներին զնաց 2 մետր քաթան, իսկ սրբիչներին՝ 6 մետր: Ընդամենը ինչքան քաթան զնաց թաշկինակներին ու սրբիչներին:
- 7 մետր լերիզից 3 մետրը գուժածեցին բարձի լերեաների կապիչների համար: Քանի՞ մետր մնաց:

5. Յերեխաները վեցորչակում 1 որ հանգստանում են: Քանի՞ որ են սովորում:

6. Յոթնորչակը քանի՞ որ և: Յոթնորչակում քանի՞ որ են աշխատում:

7. Յերեխաները կարմիր անկյան համար պատրաստեցին 3 մեծ և 6 փոքր աստղ: Ընդամենը քանի՞ աստղ պատրաստեցին:

8.	$4+2-3$	$6-4+5$	$4+3-6$	$7-2+3$
	$9-3+4$	$7+3-2$	$8-4+5$	$6+2-7$
	$5+4-2$	$8-5+6$	$5+5-6$	$1+8-5$
	$10-7+5$	$8+2-4$	$9-6+4$	$7-5+6$

9.	$5+2-3$	$4+4-3$	$1+9-5$	$2+8-3$
	$8-2-5$	$1+5-2$	$7-4+7$	$10-9+6$
	$2+4+3$	$3+3+4$	$9-7+8$	$9-8+7$
	$7+2-4$	$1+7-6$	$10-8+7$	$4+6-3$

10.	$3+4-5$	$8-7+6$	$4+5-7$	$2+8-4$
	$8-5+6$	$2+6-4$	$10-6+4$	$5+4-8$
	$1+9-7$	$3+5-6$	$2+5-6$	$9-5+6$
	$9-4+5$	$9-6+7$	$4+6-9$	$2+7-4$

1	3	4
4	1	3
3	4	1

1	3	5
4	3	2
4	3	2

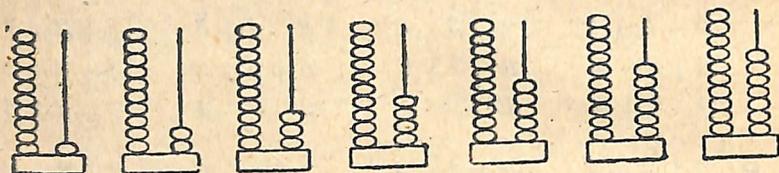
4	3	
2		3
4	2	

3	1	5
	3	
		2

- Այս թվերն իրար ավելացրու շարքերով և սյունակներով:
- Ի՞նչ թվեր են բաց թողնված:

ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ, ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՄԻՆՉԵՎ 20

ԹՎԵՐԻ ՀԱՄՐԱՆԲԸ ՅԵՎ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Քանի՞ գնդիկ ես տեսնում ամեն մի գույգ լարին:
2. Նկարի վրա ցույց տուր և ուրիշ կերպ ասա — մի տասնյակ և յերեք գնդիկ, մի տասնյակ և չորս գնդիկ, մի տասնյակ և հինգ գնդիկ:
3. Ուրիշ կերպ ասա — մի տասնյակ և ութ գնդիկ, մի տասնյակ և ինը գնդիկ յերեւո տասնյակ:
4. 10 լուցկուց մի կապ արա: Ցույց տուր մի տասնյակ և վեց լուցկի: Ասա այդ թիվը: Ցույց տուր և ուրիշ կերպ ասա — մի տասնյակ և չորս լուցկի, մի տասնյակ և ինը լուցկի:
5. Մի տասնյակ լուցկիներից և առանձին լուցկիներից կազմիր հեռակալ թվերը՝ տասներկու, տասնհինգ, տասնութ, տասներեք, տասնյոթ:

6. Ձերոյի տեղ ուրիշ թվանշաններ դիր: Կարդա ու գրիր ստացված թվերը: Այդ թվերը կազմիր մի տասնյակ և առանձին լուցկիներից:

7.	10+2	9+10	16-6	15-10	1+10
	10+7	3+10	18-8	19-10	10+5
	10+4	5+10	17-7	14-10	8+10
	10+6	8+10	13-3	12-10	10+10
8.	10+3	7+10	19-9	18-10	12-2
	10+9	6+10	14-4	11-10	17-10
	10+1	4+10	11-1	16-10	16-6
	10+8	2+10	15-5	13-10	20-10

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ՝ ՉԱՆՅՆԵԼՈՎ ՏԱՍՆՅԱԿԸ

1

1. Կոճն արժե 12 կոպեկ, իսկ մասնոցը՝ 6 կոպեկ: Ի՞նչ արժեն կոճն ու մասնոցը միասին:
2. Կոճակներին ու կեռին վճարեցին 15 կոպեկ: Կեռն արժե 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժեն կոճակները:

3.	3+2	4+3	5+2	6+2	7+1
	13+2	14+3	15+2	16+2	17+1
	3+3	4+4	5+3	6+3	7+2
	13+3	14+4	15+3	16+3	17+2
4.	8-2	9-4	6-2	17-2	18-3
	18-2	19-4	16-2	17-4	15-3
	8-4	9-6	6-3	17-3	19-3
	18-4	19-6	16-3	17-5	14-3

5. Կոյտնտեսութունն ունի 11 անասնախնամ կին և 8 կթող կին: Քանի՞ կին և աշխատում անասնանոցում:
6. 17 կովից 5-ն ալլեա չի կթվում: Քանիսն և կթվում:

7.	12+3	15+2	13+4	16+2	13+6
	12+4	16+2	11+5	15+3	14+5
	12+5	17+2	15+1	14+4	15+4

8. $17-2$ $19-6$ $13-2$ $17-5$ $17-4$
 $17-3$ $19-5$ $14-3$ $16-4$ $18-3$
 $17-4$ $19-4$ $15-4$ $15-3$ $19-2$

9. Կենդանի անկյունում կա 12 սպիտակ և 7 սև ճագար: Ընդամենը քանի՞ ճագար կա կենդանի անկյունում:

10. 16 մետր տախտակից շինեցին աթոռներ ու սեղաններ: Աթոռներին գնաց 4 մետր տախտակ: Ի՞նչքան գնաց սեղաններին:

II

1. Խաղալիք—վազոններին գնաց լուցկու 18 տուփ, իսկ շոգեքարշին՝ 2 տուփ: Ընդամենը քանի՞ տուփ գնաց գնացքին:

2. Արկղում կար 20 խորանարդիկ, 4-ը հանեցին: Քանիսը մնաց:

3. $19+1$ $15+5$ $18+2$ $10-3$ $20-6$
 $11+9$ $13+7$ $12+8$ $20-3$ $20-8$
 $16+4$ $18+2$ $13+7$ $10-7$ $20-5$
 $14+6$ $17+3$ $17+3$ $20-7$ $20-9$

4. Մի լեռեխա կարգաց զրքուկի 8 եջը, մնաց ելի 12 եջ: Ընդամենը քանի՞ եջ եր ալդ զրքուկը:

5. Տուփում կար 20 զրչածայր: Իրանցից 18-ը բաժանեցին աշակերտներին: Քանիսը մնաց:

6. $17+3$ $14+6$ $20-5$ $20-11$
 $3+17$ $6+14$ $20-15$ $20-13$
 $20-3$ $20-6$ $20-8$ $20-16$
 $20-17$ $20-14$ $20-18$ $20-19$

7. $14+3-5$ $15+5-7$ $4+16-8$
 $18-2-4$ $20-8+4$ $20-17+5$
 $12+7-3$ $11+9-6$ $2+18-7$

8. $5+?=20$ $19+?=20$ $8+?=20$
 $17+?=20$ $7+?=20$ $16+?=20$
 $2+?=20$ $12+?=20$ $3+?=20$

III

1. Մատիան արժե 8 կոպեկ, վրձինը՝ 11 կոպեկ: Ի՞նչ արժեն մատիան ու վրձինը միասին:

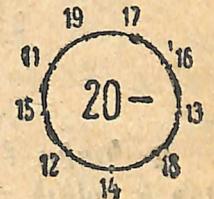
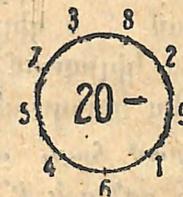
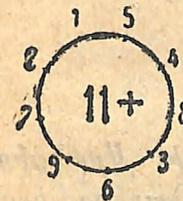
2. 15 կոճակից 12-ը կարեցին հազուատին: Քանիսը մնաց:

3. $6+1$ $2+6$ $3+15$ $2+14$ $3+13$
 $6+11$ $2+16$ $3+12$ $4+13$ $5+12$
 $7+2$ $4+5$ $3+14$ $7+11$ $8+11$
 $7+12$ $4+15$ $3+16$ $1+18$ $6+12$

4. $18-2$ $15-2$ $19-13$ $16-12$ $19-17$
 $18-12$ $15-13$ $19-14$ $17-12$ $18-11$
 $16-3$ $15-3$ $19-15$ $18-12$ $17-13$
 $16-13$ $15-12$ $19-16$ $19-12$ $16-14$

5. $14-12+15$ $15-11+16$ $19-14+15$
 $18-13+12$ $6+14-18$ $16-13+12$
 $17-12+14$ $19-16+15$ $3+17-11$
 $19-15+12$ $20-17+14$ $19-12+13$

6. $?+13=16$ $12+?=16$ $?+15=18$
 $?+12=17$ $14+?=19$ $?+12=19$
 $?+11=15$ $13+?=17$ $?+13=15$

7. Շրջանի մեջ գրված թվին ավելացրու և պակասեցրու շրջանի շուրջը լեղած թվերը:

1. Նկարին նայիր և տա՛ ինչքան եր դրամը: Ինչքան լետ ստացվեց: Ի՞նչ արժե նամականիչը:

2. Յերեխան զնեց մեկ մատիտ 15 կոպեկով, մեկ գրչածայր 2 կոպեկով. նրա մոտ վարձյալ մնաց 3 կոպեկ: Յերեխան քանի՞ կոպեկ ունեք:

3. Մի բաժակ թելը շաքարով և հացով միասին արժե 20 կոպեկ: Հացն արժե 12 կոպեկ, թելն առանց շաքարի՝ 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժե շաքարը:

4. Կոլանտեսականների շուկայում կոլանտեսականը վաճառեց 20 ուղբու կարտոֆիլ: այդ փողից նա 2 ուղբլի աղի սվեց և 5 ուղբլի նավթի: Քանի՞ ուղբլի մնաց նրա մոտ:

ԿՇՈՒՆԸ

1. Կշեռքի հետ պետք է ունենալ հետևյալ կշուաքարերը:

- 1 կիլոգրամ 2 կիլոգրամ
- 2 կիլոգրամ 5 կիլոգրամ
- 10 կիլոգրամ
- կես կիլոգրամ

2. Կշիր 1 կիլոգրամ հաց, աղ, թեփ: Սրանցից վճիռն է ավելի շատ տեղ բռնում: Ի՞նչ կշուաքարերով կարելի է 8 կիլոգրամ, 9 կիլոգրամ, 10 կիլոգրամ կշուել:

3. Կշեռքի միջոցով վորոշիր 1 կիլոգրամ, 2 կիլոգրամ, կես կիլոգրամ քաշ ունեցող առարկաներ:

4. Գնեցին 2 կիլոգրամ շաքար, 5 կիլոգրամ ալյուր և 3 կիլոգրամ կրուկա: Միասին վորքան է այդ մթերքների քաշը:

5. Պարկում կար 16 կիլոգրամ ալյուր. գործածեցին 5 կիլոգրամը: Ինչքան ալյուր մնաց:

6. Աչքի չափով առանձնացրու մեկ կիլոգրամ կարտոֆիլ: Ստուգիր կշեռքով:

Աչքի չափով առանձնացրու կես կիլոգրամ աղ: Ստուգիր կշեռքով:

ԱՆՑԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

1. 10 + 8	12 + 3	14 + 6	3 + 17	4 + 13
16 - 6	18 - 5	20 - 8	20 - 11	19 - 15

2. Պրակտի համար պետք է կտրել 13 սև և 7 կարգ միր տառեր: Ընդամենը քանի՞ տառ պետք է կտրել:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ ՏԱՍՆՅԱԿԸ ԱՆՑՆԵԼՈՎ

I

1. 8 + ? = 10	? + 3 = 10	2 + ? = 10	? + 6 = 10
7 + ? = 10	? + 5 = 10	4 + ? = 10	? + 3 = 10
6 + ? = 10	? + 9 = 10	1 + ? = 10	? + 8 = 10
2. 10 - ? = 5	10 - ? = 2	17 - ? = 10	15 - ? = 10
10 - ? = 3	10 - ? = 6	13 - ? = 10	18 - ? = 10
10 - ? = 8	10 - ? = 9	19 - ? = 10	16 - ? = 10
3. 9 + 1 + 7	7 + 3 + 5	5 + 5 + 4	
8 + 2 + 4	1 + 9 + 6	4 + 6 + 3	
6 + 4 + 1	2 + 7 + 7	2 + 3 + 9	

$$4. \quad \begin{array}{c} 2+2+2+2+2+2+2+2+2+2 \\ 20-2-2-2-2-2-2-2-2-2 \end{array}$$

$$5. \quad \begin{array}{cc} 5+5+5+5 & 2+4+4+4+4 \\ 20-5-5-5 & 18-4-4-4-4 \end{array}$$

$$6. \quad \begin{array}{c} 1+3+3+3+3+3+3 \\ 19-3-3-3-3-3-3 \end{array}$$

II

1. Սալլակ պատրաստելու համար յերեխան ունդեց 9 յերկար և 5 կարճ ձողիկներ: Քանի՞ ձողիկ ունդեց նա:

2. Արկղում կա 13 մատիտ. դրանցից 4-ը կապույտ է, մնացածը՝ կարմիր: Քանի՞ կարմիր մատիտ կա այդ արկղում:

$$3. \quad \begin{array}{ccc} 9+1+1 & 9+1+2 & 9+1+3 \\ 9+2 & 9+3 & 9+4 \\ 11-1-1 & 12-2-1 & 13-3-1 \\ 11-2 & 12-3 & 13-4 \end{array}$$

$$4. \quad \begin{array}{ccc} 9+1+4 & 9+1+5 & 9+1+6 \\ 9+5 & 9+6 & 9+7 \\ 14-4-1 & 15-5-1 & 16-6-1 \\ 14-5 & 15-6 & 16-7 \end{array}$$

$$5. \quad \begin{array}{ccc} 9+1+7 & 9+1+8 & 9+1+9 \\ 9+8 & 9+9 & 9+10 \\ 17-7-1 & 18-8-1 & 19-9-1 \\ 17-8 & 18-9 & 19-10 \end{array}$$

$$6. \quad \begin{array}{ccc} 9+5-12 & 18-9+2 & 9+6-13 \\ 16-7+3 & 9+4+6 & 17-8+9 \\ 15-6+8 & 12-3+5 & 9+7-14 \end{array}$$

$$7. \quad \begin{array}{ccc} 9+8-15 & 9+2+8 & 13-4+6 \\ 9+9+2 & 14-5+4 & 9+3+8 \\ 16-5-2 & 17-5-3 & 15-2-4 \end{array}$$

8. Կոլանտեսութիւնների համար գնացքը քաղաքից տարալ 5 վազոն գուժան, 4 վազոն ցանոդ մեքենա և 3 վազոն տրակտոր: Ընդամենը քանի՞ վազոն գործիք ու մեքենա տարալ գնացքը:

9. Մի դասարանում կա 17 հոկտեմբերիկ: Նրանցից 8-ը տղաներ են: Քանիսն են աղջիկ:

10. 9 հոկտեմբերիկներ աստղանշան ունեն: 8-ի համար ել կորվարը բերեց: Ընդամենը քանի՞ հոկտեմբերիկ աստղանշան ունի:

III

1. Դարակում 8 գիրք կար. 7 հատ ել հետո ավելացրին: Դարակում քանի՞ գիրք լեղավ:

2. Յերեխաները կարմիր անկյան համար հավաքեցին 13 ուրլի: Նրանք 5 ուրլու պլակատ գնեցին: Քանի՞ ուրլի մնաց:

$$3. \quad \begin{array}{ccc} 8+2+1 & 8+2+2 & 8+2+3 \\ 8+3 & 8+4 & 8+5 \\ 11-1-2 & 12-2-2 & 13-3-2 \\ 11-3 & 12-4 & 13-5 \end{array}$$

$$4. \quad \begin{array}{ccc} 8+2+4 & 8+2+5 & 8+2+6 \\ 8+6 & 8+7 & 8+8 \\ 14-4-2 & 15-5-2 & 16-6-2 \\ 14-6 & 15-7 & 16-8 \end{array}$$

$$5. \quad \begin{array}{ccc} 8+2+7 & 9+1+7 & 17-9 \\ 8+9 & 9+8 & 17-8 \end{array}$$

6. $8+6-12$	$8+5+7$	$8+7-13$
$9+7-8$	$9+6-7$	$9+5-6$
$8+9-14$	$8+8-11$	$8+4+7$
$8+3+9$	$9+8-15$	$9+4-5$
7. $14-?=8$	$11-?=8$	$15-?=8$
$8+?=16$	$17-?=9$	$8+?=13$
$16-?=9$	$8+?=15$	$17-?-8$

8. Քանի՞ տառ պետք է կտրել «ՄԻ ՎՈՉԵԶԱՅԵՆԻՔ ԱՆՏԱՌԸ» նշանաբանի համար:

9. «Մի վոչնչացնեք անտառը» պլակատի համար գունավոր թղթից կտրեցին 8 մեծ և 6 փոքր լեզունիկ: Դրանցից փակցրին 12-ը: Քանի՞սը մնաց:

IV

1. Մի ամանում կա 7 բաժակ կաթ, մյուսում՝ 6 բաժակ: Յերկու ամանում քանի՞ բաժակ կաթ կա:

2. Պարկում 12 կիլոգրամ կարտոֆիլ կար. 5 կիլոգրամը գործածվեց: Քանի՞ կիլոգրամ կարտոֆիլ մնաց:

3. $7+3+1$	$7+3+2$	$7+3+3$	
$7+4$	$7+5$	$7+6$	
$11-1-3$	$12-2-3$	$13-3-3$	
$11-4$	$12-5$	$13-6$	
4. $7+3+4$	$7+3+5$	$7+3+6$	
$7+7$	$7+8$	$7+9$	
$14-4-3$	$15-5-3$	$16-6-3$	
14	$15-8$	$16-9$	
5. $8+7$	$7+8$	$9+7$	$7+9$
$15-7$	$15-8$	$16-7$	$16-9$

6. $7+5-3$	$7+8-6$	$11-4+6$
$7+7-6$	$7+9+4$	$16-9+7$
$7+6-5$	$13-6+5$	$12-5+8$
$7+4-2$	$15-8+9$	$14-7+4$

V

1. Արհեստանոցում 6 տախտակ կար, 8 հաս ել զնեցին: Ընդամենը քանի՞ տախտակ լեզավ:

2. 12 մետր լերկաթալարից 7 մետրը կտրեցին: Վորքան լերկաթալար մնաց:

3. $6+4+1$	$6+4+2$	$6+7$	$6+8$	
$6+5$	$6+6$	$7+6$	$8+6$	
$11-1-4$	$12-2-4$	$13-6$	$14-6$	
$11-5$	$12-6$	$13-7$	$14-8$	
4. $6+9$	$5+6$	$5+7$	$5+8$	$5+9$
$9+6$	$6+5$	$7+5$	$8+5$	$9+5$
$15-6$	$11-5$	$12-5$	$13-5$	$14-5$
$15-9$	$11-6$	$12-7$	$13-8$	$14-9$
5. $4+7$	$4+8$	$4+9$	$3+8$	$3+9$
$7+4$	$8+4$	$9+4$	$8+3$	$9+3$
$11-4$	$12-4$	$13-4$	$11-3$	$12-3$
$11-7$	$12-8$	$13-9$	$11-8$	$12-9$
6. $2+9$	$11-8+9$	$13-7+6$	$13-9+7$	
$9+2$	$6+9-8$	$2+9-8$	$5+7-9$	
$11-2$	$13-7+9$	$12-8+9$	$14-8+5$	
$11-9$	$5+6-9$	$3+8-7$	$3+9-6$	

7. «Յերիտասարդ մարտնչող անասաված» տոմսի և 2 դրոշմանիշի համար վճարեցին 11 կոպեկ: Մի դրոշմանիշն արժե 5 կոպեկ, մյուսը՝ 1 կոպեկ: Ի՞նչ արժե տոմսը:

8. Տարեկզբին առաջին զասարանում կար 6 անասա-
ված, իսկ այժմ՝ 15: Քանի՞ անասոված ավելացավ:

ԼԻՏԲՈՎ ՉՍՓԵԼԸ

1. Մի թիթեղյա աման տանում է 9 լիտր նավթ,
մյուսը՝ 7 լիտր: Յերկու ամանը միասին քանի լիտր նավթ
են տանում:

2. Մի ապակյա ամանի մեջ 2 լիտր նավթ ածեցին,
իսկ մյուսի մեջ՝ կես լիտր: Ընդամենը քանի լիտր նավթ
ածեցին այդ յերկու ամանների մեջ:

3. Յերեք վեցորյակում գործածեցին 20 լիտր նավթ:
Առաջին վեցորյակում գնաց 8 լիտր, յերկրորդում՝ 6
լիտր: Քանի լիտր գործածվեց յերրորդ վեցորյակում:

4. Լիտր 4 բաժակ է սաևում: Կաթնամանի մեջ ածե-
ցին նախ 2 լիտր կաթ և դարձյալ 3 բաժակ: Ընդամենը
քանի՞ բաժակ կաթ ածեցին այդ ամանի մեջ:

5. Մանկոջախի յերեխաները նախաճաշին ստացան
9 լիտր կաթ, իսկ ճաշին՝ 8 լիտր: Մի որում քանի՞ լիտր
կաթ ստացան նրանք:

6. Դույլը 12 լիտր է սաևում: Կոֆե ածրողը որը ավեց
1 դույլ կաթ: Առավոտյան կթեցին 4 լիտր, կեսորին՝ 3
լիտր: Քանի՞ լիտր կթեցին յերեկոյան:

7. Մեկ շիշը յերկու և կես բաժակ է: Քանի՞ բաժակ
է յերկու շիշը:

ԱՆՅԱՇԻ ՕՏՈՒԳՈՒՄ

1.	9+5	12-4	6+6	11-6	3+8
	16-7	9+8	11-7	8+7	15-9
	7+6	14-7	8+6	12-9	9+4
	13-5	2+9	16-8	7+5	18-9

2. Հսկաները յիկները և պիտներները սավառնակի
համար հավաքեցին 14 ուլբլի: Պիտներների հավաքածը
9 ուլբլի յեր: Քանի՞ ուլբլի հավաքեցին հսկաները յի-
ները:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1.	9+5-8	8+7-9	3+9-7	9+6-8
	7+6-4	6+8-5	6+7-9	8+8-9
	8+4-6	5+9-6	2+9-8	7+9-8
	4+9-7	7+7-9	8+5-6	6+5-9
2.	2+?=11	?+7=11	?+8=17	6+?=14
	?-7=5	?-9=6	11-?=4	12-?=6
	12-?=3	?+5=13	?+9=16	?+7=13
	?+7=15	?-6=5	?-9=9	?-3=8
3.	15-6+8	12-8+7	12-5+8	
	18-9+7	11-6+8	11-3+6	
	17-9+8	12-9+8	16-8+3	
	15-8+4	14-7+9	15-7+9	

4. Նկարից այսպիսի քառակուսի: Թղթից

 պատրաստիր 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 5 և 6 թվանշանները
 և այդ քառակուսու վրա դասավորիր այնպես,
 վոր ամեն մի շարքում ու ամեն սյունակում
 ստացվի 10:

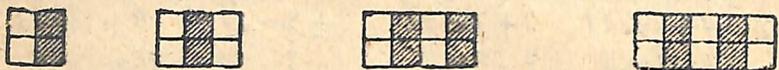
5. 3, 3, 4, 4, 4, 5, 5, 5 և 6 թվանշանները քա-
 ոակուսու վրա դասավորիր այնպես, վոր ամեն շարքում
 ու ամեն սյունակում ստացվի 13:

6. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 և 9 թվանշանները դա-
 սավորիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում ու ամեն սյու-
 նակում ստացվի 15:

7. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 և 10 թվանշանները դա-
 սավորիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում և ամեն սյու-
 նակում ստացվի 18:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄԻՆՉԵՎ 20-Ը

ՎԵՐՑՆԵԼ 2-ԱՎԱՆ՝ ԲԱԺԱՆԵԼ 2-ԱՎԱՆ

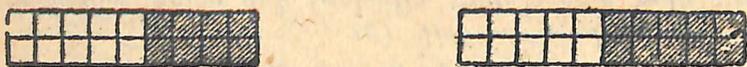

$$\begin{array}{cccc} 2+2 & 2+2+2 & 2+2+2+2 & 2+2+2+2+2 \\ 2 \times 2 & 2 \times 3 & 2 \times 4 & 2 \times 5 \end{array}$$

1. Վերջին սողի որինակները կարգա ախպես, 2-ական վերցնել 2 անգամ, 2-ական վերցնել 3 անգամ և այլն: Կամ յերկ-յերկու վերցնել 2 անգամ, յերկ-յերկու վերցնել 3 անգամ և այլն:

$$\begin{array}{ccc} 2. \quad 2 \times 5 + 2 & 2 \times 5 & 2 \times 2 \\ \quad \quad 2 \times 6 & \quad \quad 2 \times 7 & \quad \quad 2 \times 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc} 3. \quad 2 \times 5 & 2 \times 4 \\ \quad \quad 2 \times 9 & \\ & 2 \times 5 \quad 2 \times 5 \\ & \quad \quad 2 \times 10 \end{array}$$

4. Ամեն մի սահնակի վրա դնում են 2-ական գերան: 6 սահնակի վրա քանի՞սը կդնեն:

5. Աշխատանքի դասին 7 աշակերտ պատրաստեց 2-ական ծրար, իսկ 5 աշակերտ՝ 1-ական ծրար: Ընդամենը քանի՞ ծրար պատրաստեցին աշակերտները:

6. Աշխատանքի սենյակում 4 մեխերից կախված են 2-ական սղոցներ, իսկ 6 մեխերից՝ մեկական: Քանի՞ սղոց է կախված աշխատանքի սենյակում:

$$\begin{array}{ccc} 7. \quad 2 \times 3 + 9 & 2 \times 5 + 8 & (11 - 9) \times 3 \\ \quad \quad 2 \times 6 - 8 & 2 \times 9 - 15 & (14 - 12) \times 4 \\ \quad \quad 2 \times 4 + 9 & 2 \times 7 - 6 & 2 \times (15 - 8) \\ \quad \quad 2 \times 8 - 7 & 2 \times 10 - 13 & 2 \times (16 - 7) \end{array}$$

8. 8 լուցկին զիր յերկու-յերկու: Քանի՞ անգամ 2-ական լուցկի կստանաս:

$$8 : 2\text{-ական} = 4$$

Այս որինակը կարգա ախպես. 8-ը բաժանած 2-ական, կստացվի 4 կամ 8-ը բաժանած յերկ-յերկու, կստացվի 4:

9. 12 սիսեռը դասավորիր զույգերով: Քանի՞ զույգ կստացվի:

10. Արկղում 14 ներկ կար: Յուրաքանչյուր աշակերտի տվին 2-ական ներկ: Քանի՞ աշակերտ ներկ ստացավ:

11. Քանի՞ յերկու-կողեկանոցներ պետք է վերցնել, վոր ստացվի 16 կոպեկ, 18 կոպեկ:

12. Յերկու զույլ կաթից 1 կիրողրամ կարագ է ստացվում: Կոլտնտեսուհիան բոլոր կովերը կթելով մի որում ստացվեց 20 զույլ կաթ: Քանի՞ կիրողրամ կարագ կստացվի այլքան կաթից:

13. $8 : 2\text{-ական}$ $4 : 2\text{-ական}$ $10 : 2\text{-ական}$ $14 : 2\text{-ական}$
 $16 : 2\text{-ական}$ $12 : 2\text{-ական}$ $18 : 2\text{-ական}$ $20 : 2\text{-ական}$

$$\begin{array}{ccc} 14. \quad 2 \times (13 - 5) & 14 : (15 - 13) & 2 \times (15 - 6) \\ \quad \quad 18 : (16 - 14) & 12 : (14 - 12) & (20 - 2) : 2 \\ \quad \quad 2 \times (11 - 5) & 20 : (11 - 9) & 2 \times (14 - 9) \\ \quad \quad 16 : (19 - 17) & 16 : (15 - 13) & (19 - 5) : 2 \end{array}$$

ՎԵՐՑՆԵԼ 3-ԱԿԱՆ՝ ԲԱԺԱՆԵԼ 3-ԱԿԱՆ

1. Քանի՞ լուցիկ կզնա 2, 4, 3, 6, 5 լեռանկյուններ կազմելու համար:

2. Հարկավոր է կաշարան ուղարկել 20 արկղ մեքենա: Բեռնավտոն 5 անգամ 3-ական արկղ տարավ: Քանի՞ արկղ մեքենա մնաց տեղափոխելու:

3. 17 մետր լերկաթալարից կտրեցին 4 կտոր, լուրաքանչյուրը 3 մետր լերկարուծյան: Յերկաթալարից քանի՞ մետր մնաց:

4. Շինեցին 6 սեզան, լուրաքանչյուրին դնաց 3 տախտակ, 2 տախտակ ել ավելացավ: Ընդամենը քանի՞ տախտակ կար:

5. $3 \times 4 + 5$	$(15 - 12) \times 6$	$3 \times 2 + 9$
$3 \times 6 - 9$	$(17 - 14) \times 5$	$3 \times 4 - 7$
$3 \times 5 - 8$	$(20 - 17) \times 2$	$3 \times 5 - 9$
$3 \times 3 + 2$	$(11 - 8) \times 4$	$3 \times 6 + 2$

6. Յեռանկյուններ կազմիր 6 լուցիկուց, 12 լուցիկուց: Քանի՞ լեռանկյուն կտացվի:

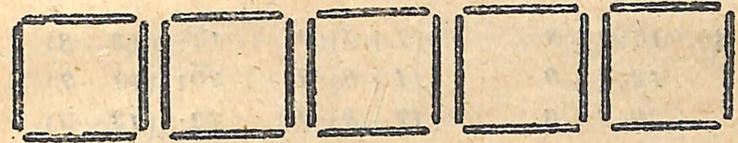
7. Մի շապկին դնում է 3 մետր քաթան: Քանի՞ շապիկ դուրս կգա 9 մետրից, 18 մետրից:

8. Յերեխաները ճագարների համար 15 գազար բերին: Ամեն ուր ճագարները 3 գազար ելին ուտում: Քանի՞ ար բավականացրեց բերած գազարը:

9	$(8 + 7) : 3$	$(20 - 2) : 3$	$(12 : 3) + 9$
	$(6 + 12) : 3$	$(9 + 6) : 3$	$(18 : 3) + 7$
	$(14 - 5) : 3$	$(17 - 8) : 3$	$(15 : 3) + 12$
	$(5 + 7) : 3$	$(3 + 9) : 3$	$(6 : 3) + 18$

10.	$3 \times (12 - 8)$	$9 : (11 - 8)$	$(6 + 9) : 3$
	$3 : (19 - 14)$	$15 : (20 - 17)$	$(16 - 7) : 3$
	$3 \times (11 - 9)$	$18 : (12 - 9)$	$(11 + 7) : 3$
	$3 \times (16 - 13)$	$12 : (18 - 15)$	$(4 + 8) : 3$

ՎԵՐՑՆԵԼ 4-ԱԿԱՆ՝ ԲԱԺԱՆԵԼ 4-ԱԿԱՆ

1. Քանի՞ լուցիկ կզնա 2 քառակուսուն, 4 քառակուսուն, 3 քառակուսուն, 5 քառակուսուն:

2. Քանի՞ անիվ ունի այս գնացքը: Անիվները հաշվիր չորս-չորս (չորսյակներով):

3. Արհեստանոցում 5 աթոռի համար պատրաստեցին 17 վոտ: Ելի քանի՞ վոտ պետք է պատրաստելին:

4. Սշակերտը լուծեց 3 սյունակ 4-ական որինակ, հետո լուծեց ելի 2 որինակ: Ընդամենը քանի՞ որինակ լուծեց նա:

5. Ռեալինն արծե 4 կուպեկ: Գնեցին 4 ռեալին է 2 կուպեկի զրչածալը: Ինչքան վճարեցին զրանց:

6. $4 \times 2 + 6$	$(12 - 8) \times 3$	$4 \times (11 - 8)$
$4 \times 3 + 7$	$(11 - 7) \times 2$	$4 \times (13 - 8)$
$4 \times 4 - 9$	$(20 - 16) \times 5$	$4 \times (11 - 9)$
$4 \times 5 - 17$	$(17 - 13) \times 4$	$4 \times (13 - 9)$

7. Քանի՞ քառակուսի կարելի լին կազմել 8 լուցկուց, 12 լուցկուց, 16 լուցկուց, 20 լուցկուց:

8. Աշխատանքի սենյակում կա 16 դանակ: Այդ դանակները դրին սեղանների վրա, յուրաքանչյուր սեղանի վրա 4 դանակ: Քանի՞ սեղան կա աշխատանքի սենյակում:

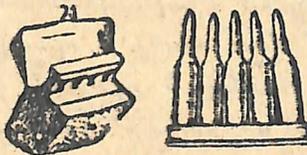
9. Կոլտնտեսուժյան դարբնոցում կար 13 պալա. 7 հատ ել նոր շինեցին: Քանի՞ ձի կարելի լին պալատի այգի-քան պալատերով:

10. $16 : 4 + 8$	$(7 + 5) : 4$	$16 : (12 - 8)$
$12 : 4 + 9$	$(14 + 6) : 4$	$20 : (11 - 7)$
$20 : 4 + 6$	$(17 - 9) : 4$	$12 : (13 - 9)$
$8 : 4 + 18$	$(12 + 8) : 4$	$8 : (20 - 16)$

11. Գնեցին 3 ռետին, հատը 4 կոպեկով և 4 գլր-չածայր, հատը 2 կոպեկով: Վորքան վճարեցին:

12. Մի շրջանակին գնում է 4 կող: 18 կողից պատ-րաստեցին մի քանի շրջանակ, 2 կող ել ավելացավ: Քանի՞ շրջանակ պատրաստեցին:

ՎԵՐՅՆԵԼ 5-ԱԿԱՆ՝ ԲԱԺԱՆԵԼ 5-ԱԿԱՆ

1. Նայիր այս նկարին: Քանի՞ փամփուշտ կա 2 պահունակում, 3 պահունակում:

2. Կարմիր բանակայինը 4 պահունակ փամփուշտ կրակեց: Ընդամենը քանի՞ փամփուշտ կրակեց նա:

3. 3 հատ հինգկոպեկանոցով գնեցին մի կոճակ և մի կեռ: Կեռն արժե 3 կոպեկ: Ի՞նչ արժե կոճակը:

4. Բաց արկղ շինելուն գնում է 5 փոքր տախտակ: Յերեխաները պետք է 4 այդպիսի արկղ շինեն, բայց պակասում է 3 տախտակ: Քանի՞ տախտակ ունեն նրանք:

5. $5 \times 2 - 8$	$(11 - 6) \times 4$	$15 - (5 \times 2)$
$5 \times 3 - 9$	$(14 - 9) \times 2$	$19 - (5 \times 3)$
$5 \times 4 - 14$	$(13 - 8) \times 3$	$(12 - 7) \times 4$

6. Քանի՞ հինգկոպեկանոց կստացվի 10 կոպեկից, 15 կոպեկից, 20 կոպեկից:

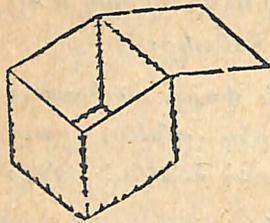
7. Մի փնջիկը կազմված է 5 հոկտեմբերիկից: Դասարանում կա 20 հոկտեմբերիկ: Քանի՞ փնջիկ կա դասարանում:

8. Կոլտնտեսուժյունը մթերակալան ուղարկեց 19 պարկ հացահատիկ: Մեկ սալլին բարձած էր 4 պարկ, իսկ մյուսներին՝ 5-ական պարկ: Քանի՞ սալլով փոխա-դրեցին այդ հացահատիկը:

9. $10 : 5 + 9$	$(9 + 6) : 5$	$15 : (13 - 8)$
$15 : 5 + 8$	$(13 + 7) : 5$	$10 : (11 - 6)$
$20 : 5 + 15$	$(13 - 3) : 5$	$20 : (14 - 9)$

10. $15 : (11 - 8)$	$(7 + 8) : 5$	$15 : 3 + 9$
$(14 - 9) \times 4$	$(9 + 11) : 5$	$(8 + 7) : 5$
$20 : 4 + 8$	$5 \times 3 - 9$	$20 : 5 + 7$

ՎԵՐՏՆԵԼ 6-ԱԿԱՆ, 7-ԱԿԱՆ, 8-ԱԿԱՆ, 9-ԱԿԱՆ ՅԵՎ
10-ԱԿԱՆ. ԲԱՅՄՆԵԼ 6-ԱԿԱՆ, 7-ԱԿԱՆ, 8-ԱԿԱՆ,
9-ԱԿԱՆ ՅԵՎ 10-ԱԿԱՆ

1. Փակ արկղիկ պատրաստե-
լուն գնում ե 6 քառակուսի Գա-
նի քառակուսի յե պետք 2 արկ-
ղիկի համար, 3 արկղիկի համար:

2. Աշակերտը 19 կոպեկով
գնեց 2 տետր, հատը 7 կոպեկով

և մի ուետին: Ի՞նչ արժե ուետինը:

3. Մատիտն արժե 8 կոպեկ, իսկ գրչածայրը՝ 2 կո-
պեկ: Ի՞նչ արժեն 2 մատիտը և 1 գրչածայրը:

4. Յերեխաներն ունեն 2 արկղ խորանարդիկներ,
յուրաքանչյուրում՝ 9 խորանարդիկ: Տուն կառուցելու
համար վերցրին 14 խորանարդիկ: Քանիսը մնաց:

5. Մի կապում կա 10 տուփ լուցիկի Յերկու կապից
վերցրին 17 տուփ: Քանիսը մնաց:

6. $6 \times 2 - 4$ $(14 - 8) \times 2$ $20 - (6 \times 3)$
 $6 \times 3 - 9$ $(11 - 5) \times 3$ $17 - (6 \times 2)$
 $7 \times 2 - 6$ $(12 - 5) \times 2$ $18 - (7 \times 2)$

7. $8 \times 2 - 7$ $(15 - 7) \times 2$ $19 - (8 \times 2)$
 $9 \times 2 - 16$ $(16 - 7) \times 2$ $20 - (9 \times 2)$
 $10 \times 2 - 13$ $(18 - 8) \times 2$ $16 - (6 \times 2)$

8. Յերեխաները լուցիու տուփերից տնակներ են
կառուցում: Յուրաքանչյուր տնակին պետք ե 6 պատու-
հան փակցանեն: Քանի տնակի կբալականանա 12 պատու-
հանը, 18 պատուհանը:

9. Յերեխաները փոցխեր են շինում: Նրանք պատ-
րաստեցին 14 ատամ, յուրաքանչյուր փոցխին՝ 7-ական
ատամ: Քանի փոցխ են շինելու:

10. Մեկ անվի համար հարկավոր ե 9 ճաղ: 18 ճաղ
պատրաստեցին: Քանի անվի են շինելու:

11. 20 կոպեկը քանի 10-կոպեկանոց ե:

12. $12:6 + 17$ $(15 + 3):6$ $18:(14 - 8)$
 $18:6 + 9$ $(7 + 5):6$ $12:(13 - 7)$
 $14:7 + 13$ $(8 + 6):7$ $14:(15 - 8)$

13. $16:8 + 7$ $(9 + 7):8$ $16:(12 - 4)$
 $18:9 + 11$ $(3 + 15):9$ $18:(12 - 3)$
 $20:10 + 9$ $(12 + 6):9$ $20:(18 - 8)$

14. Յերկու լոթնորչակում քանի աշխատանքային
որ կա:

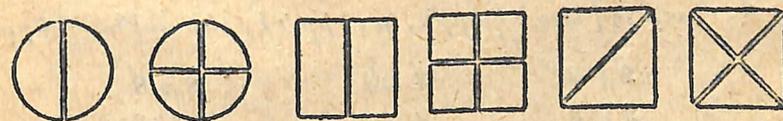
15. Բանվորների մի բրիգադ 3 վեցորչակով կոլտըն-
ատեսութլուն գնաց. 2 որը ճանապարհի վրա գնաց: Բրի-
գադը քանի որ մնաց կոլանտեսութլան մեջ:

ԱՆՅԱՄԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1.	3×5	4×3	4×5	2×9
	5×4	6×3	2×6	4×4
	5×3	2×10	6×2	3×6
	9×2	3×4	2×8	7×2

2. Մի կոճից կարելի յե 2 հոլ շինել: Յերեխաներն
սկզբում 12 հոլ շինեցին, հետո՝ 8-ը: Քանի կոճ գնաց
այդ հոլերին:

ԿԵՍ. ԳԱՌՈՐԳ

1. Ցույց տուր կետը, քառորդը:

2. Գունավոր թղթի վրա բաժակի շուրջը դժելով ստացիր մի քանի շրջան. կտրելով դուրս բեր այդ շրջանները: Յերկու շրջան կիսիր: Տարբեր գույնի կեսերից շրջան կազմիր:

Յուրաքանչյուր կեսի վրա թվանշաններով գրիր՝ $\frac{1}{2}$:

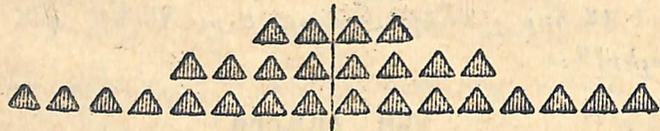
Յերկու շրջան կտրելով բաժանիր յուրաքանչյուրը չորս հավասար մասի: Տարբեր գույնի քառորդներից շրջան կազմիր:

Յուրաքանչյուր քառորդի վրա թվանշաններով գրիր՝ $\frac{1}{4}$:

Ամբողջ օրջանը 2 կես է: Ամբողջ օրջանը 4 քառորդ է:

3. Ցանցավոր թղթից կտրիր և ներկիր նույն մեծությամբ յեղեք քառակուսի: Մեկը թող ամբողջ, մյուսից կեսեր պատրաստիր, իսկ յերրորդից քառորդներ: Ստացված մասերի վրա թվանշաններով գրիր՝ կես, քառորդ: Տեսարում փակցրու ամբողջ քառակուսին, քառակուսու կեսը և քառակուսու քառորդը:

ԲԱԺԱՆԵԼ 2 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԵՍԻ

1. Նայելով այս նկարին, լուծիր ներքևի որինակները:

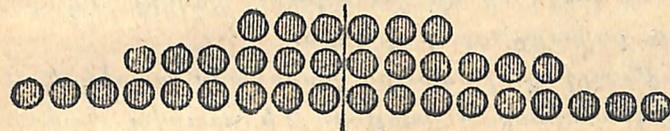
$2 + 2$	$4 + 4$	$8 + 8$
2×2	4×2	8×2
$4 : 2$	$8 : 2$	$16 : 2$

Վերջին սողի որինակները կարգա այսպես. 4-ը բաժանած 2 հավասար մասի. 8-ը բաժանած 2 հավասար մասի և այլն:

2. 2 տուփում գրին 10 մատիա, յուրաքանչյուրում հավասարապես: Քանի մատիա գրին յուրաքանչյուրում:

3. 2 շոգեքարշի համար պատրաստեցին 20 անիվ, յուրաքանչյուրի համար հավասարապես: Շոգեքարշի ամեն մի կողմից քանի անիվ կա:

4. Մի ամանում կար 9 լիտր նավթ, մյուսում 5 լիտր: Նավթի կեսը գործածեցին: Քանի լիտր նավթ մնաց:

5. Նայելով այս նկարին, լուծիր ներքևի որինակները:

$3 + 3$	$6 + 6$	$9 + 9$
3×2	6×2	9×2
$6 : 2$	$12 : 2$	$18 : 2$

6. Սարյակի 2 բուն շինելու համար պատրաստեցին 12 տախտակ: Քանի տախտակ կհարկավորվի յուրաքանչյուր բնին:

7. Յերեխաները 14 թի և 6 սալակ շինեցին: Այդ լսողալիքների կեսը նրանք ցուցահանդես ուղարկեցին: Քանիսը մնաց:

8. Մինչև 20-ը կարգով գրիր այն բոլոր թվերը, վորոնք բաժանվում են 2 հավասար մասի: Դրանք զույգ թվեր են:

9. $8:2+9$ $18:2+5$ $(8+6):2$ $(15+1):2$
 $16:2+7$ $10:2+7$ $(7+5):2$ $(3+7):2$
 $14:2+6$ $6:2+9$ $(19-1):2$ $(13-5):2$
 $12:2+8$ $20:2-4$ $(17+3):2$ $(15-9):2$

ԲԱԺԱՆԵԼ 4 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԵՍԻ

1. 8, 12, 16, 20 լուցիկն զիր հավասարապես 4 տուփերում: Քանի՞ լուցիկ կլինի ամեն մի տուփում:

2×4 3×4 4×4 5×4
 $8 : 4$ $12 : 4$ $16 : 4$ $20 : 4$

2. 16 լուցիկուց մի քառակուսի կազմիր: Քանի՞ լուցիկ կգնա յուրաքանչյուր կողմին:

3. Մոպրի լեռիաասարգ բարեկամը տարեկան 4 անգամ անդամավճար է տալիս: Մի տարվա համար նա պետք է 12 կոպեկ մուծի: Ամեն անգամ վորքան պետք է մուծի:

4. Մի սղա ուներ 20 կոպեկ: Դրա քառորդ մասը տվեց ծրարի: Ինչքան դրամ մնաց նրա մոտ:

5. Մինչև 20-ը կարգով դրիւր աչն բոլոր թվերը, վորոնք առանց մնացորդի բաժանվում են 4 հավասար մասի:

6. $16:4+7$ $(15-7):4$ $16:(12-8)$
 $20:4+6$ $(13+7):4$ $12:(11-7)$
 $12:4+8$ $(6+6):4$ $20:(13-9)$

ԲԱԺԱՆԵԼ 3 ՅԵՎ 6 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՆԵՐԻ

1. Նայիր նկարին: Պետք է շաքարը հավասարապես գցել բաժակների մեջ, հետո խնձորները հավասարապես դնել ավսենների մեջ: Քանի՞ կտոր շաքար պետք է գցել յուրաքանչյուր բաժակի մեջ և քանի՞ խնձոր դնել յուրաքանչյուր ավսեղի մեջ:

2. 2×3 $6:3$ 3×3 $9:3$

3. 3 սալակի համար հարկավոր է 12 անիվ: Քանի՞ անիվ է հարկավոր յուրաքանչյուր սալակին:

4. 15 մետր կտորից 3 միանման զգեստ կարեցին: Քանի՞ մետր կտոր գնաց ամեն մի զգեստին:

5. 3 միանման տրիկոլում կա 18 խորանարդիկ: Քանի՞ խորանարդիկ կա յուրաքանչյուրում:

6. 4×3 5×3 6×3
 $12 : 3$ $15 : 3$ $18 : 3$

7. 12 լիտր կաթը հավասար չափով գործածեցին 6 որում: Որական քանի՞ լիտր կաթ էր սպառվում:

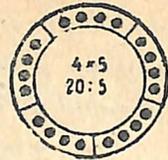
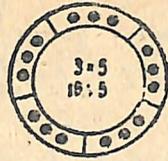
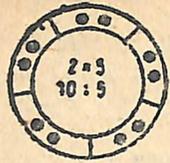
8. 6 որվա համար դնեցին 18 կիլոգրամ կարտոֆիլ: ամեն որ բանեցնում ելին հավասար չափով: Որական քանի՞ կիլոգրամ կարտոֆիլ ելին բանեցնում:

9. 2×6 $12:6$ 3×6 $18:6$
10. $6:3+9$ $9:3+17$ $(9+9):6$
 $15:3+6$ $12:6+12$ $(8+7):3$
 $18:3+7$ $18:6+16$ $(4+8):6$
 $12:3+8$ $15:3+15$ $(20-2):3$

11. 3 մետր կտորին վճարեցին 12 ուրբլի: 1 մետր էլ հետո գնեցին: Ընդամենը քանի՞ ուրբլի ծախսեցին:

12. Գնեցին 20 թերթ թուղթ և կազմեցին 3 միանման տետր: Ավելացավ 2 թերթ: Քանի՞ թերթից էր կազմված յուրաքանչյուր տետրը:

ԲԱԺԱՆԵԼ 5 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

1. Նայելով նկարին, լուծիր շրջանների մեջ գրված որինակները:

2. Պատգարակ պատրաստելու համար փաթեթերին մեխերով ամրացրին 5 տախտակ, զրա համար բանեցրին 20 մեխ: Քանի մեխ խփեցին ամեն մի տախտակին:

3. 15 մետր կտավից 5 միանման պարկ կարեցին: Քանի մետր կտավ գնաց ամեն մի պարկին:

4. Մի պարկում կա 12 կիլոգրամ ալյուր, իսկ մյուսում՝ 8 կիլոգրամ: Այդ ալյուրից թխեցին 5 միատեսակ հաց: Վորքան ալյուր գնաց ամեն մի հացին:

5. $10:5+18$ $(11+9):5$ $20:(16-11)$
 $20:5+7$ $(17-7):5$ $15:(12-7)$
 $15:5+9$ $(7+8):5$ $10:(19-14)$

ԲԱԺԱՆԵԼ 7, 8, 9 ՅԵՎ 10 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

1. 14 կտոր հացը հավասար չափով դրին 7 ափսեղի մեջ: Քանի կտոր հաց դրին յուրաքանչյուր ափսեղում:

2. 16 զանակը հավասար չափով դրին 8 սեղանի վրա: Քանի զանակ դրին ամեն մի սեղանի վրա:

3. 18 կիլոգրամ շաքարը հավասար չափով լցրին 9 թղթե տոպրակի մեջ: Քանի կիլոգրամ շաքար լցրին յուրաքանչյուր տոպրակի մեջ:

4. 20 թերթ թուղթը հավասար չափով դրին 10 ծրարի մեջ: Ամեն մի ծրարում քանի թերթ թուղթ դրին:

5. 2×7 2×8 2×9 2×10
 $14 : 7$ $16 : 8$ $18 : 9$ $20 : 10$

6. 7 մետր գործվածքին վճարեցին 14 ուրբի: Ի՞նչ արժե 1 մետր գործվածքը:

7. Գնեցին 20 կոճակ և հավասար չափով կարեցին 9 շապկի: Ավելացավ 2 կոճակ: Քանի կոճակ կարեցին յուրաքանչյուր շապկին:

8. 17 մետր չերկաթալարից կտրեցին 1 մետր, իսկ մնացածը հավասար բաժանեցին 8 մասի: Ի՞նչ չերկարութուն ունի յուրաքանչյուր մասը:

9. 10 աշակերտից բաղկացած խմբակը մի դասում պատրաստեց 20 ծրար, իսկ 7 աշակերտից բաղկացած խմբակը՝ 14 ծրար: Վճր խմբակն եր ավելի արագ աշխատում:

10. 8 միանման սալերով տեղափոխեցին 10 լեզնու գերան և 6 ել՝ սուճու գերան: Քանի գերան եր բարձած ամեն մի սալին:

11. 7 փայտահատներ սղոցեցին 6 սոճի և 8 կեչի: Ամեն մի փայտահատը քանի ծառ սղոցեց:

12. $2 \times (20-12)$ $2 \times (20-11)$ $2 \times (3+7)$
 $16 : (11-9)$ $18 : (15-13)$ $20 : (20-18)$
 $16 : (12-4)$ $18 : (15-6)$ $20 : (16-6)$

13. $(5+9):7$ $18:(12-3)$ $(20-6):7$
 $(17+1):9$ $20:(7+3)$ $(19-1):9$
 $(9+7):8$ $14:(11-4)$ $(6+14):10$
 $(12+8):10$ $16:(15-7)$ $(15+1):8$

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՍՆՅԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

1. Ի՞նչպիսի միատեսակ զրամներով կարելի չե կադմել 12 կոպեկ, 15 կոպեկ, 16 կոպեկ, 18 կոպեկ, 20 կոպեկ:

2. Շարք-շարք գծագրիր 12 շրջանիկ այնպես, վոր յուրաքանչյուր շարքում նույն թվով շրջանիկներ լինեն: Ի՞նչպես կարելի լի այդ անել:

3. Գրչածայրն արժե 2 կոպեկ, մատիտը՝ 7 կոպեկ: 14 կոպեկին քանի՞ գրչածայր կտան, քանի՞ մատիտ կտան:

4. 15 վեզը շարիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում 3 վեզ լինի: Քանի՞ շարք կլինի:

Այժմ նույն վեզերը շարիր այնպես, վոր ամեն մի շարքում 5-ը լինի: Քանի՞ շարք կլինի:

5. 16 փեթակը պետք է դասավորել շարք-շարք այնպես, վոր այդ շարքերն իրար հավասար լինեն: Ի՞նչպես պետք է դասավորել փեթակները:

6. Շարք-շարք գծագրիր 18 շրջանիկ այնպես, վոր այդ շարքերն իրար հավասար լինեն: Ի՞նչ շարքեր կարող են լինել:

7. 20 լուցիկն պետք է դնել մի քանի տուփերի մեջ, յուրաքանչյուրում հավասար չափով: Քանի՞ տուփ պետք է վերցնել:

8. 20 աշակերտին ինչպես պետք է շարք-շարք կանգնեցնել, վոր ամեն մի շարքը մյուսին հավասար լինի:

9. $12 : 2$ $12 : 6$ $12 : 3$ $12 : 4$
 2×6 6×2 3×4 4×3

10. $15 : 3$ $15 : 5$ $16 : 2$ $16 : 4$ $16 : 8$
 3×5 5×3 2×8 4×4 8×2

11. $18 : 2$ $18 : 3$ $18 : 6$ $18 : 9$
 2×9 3×6 6×3 9×2

12. $20 : 2$ $20 : 4$ $20 : 5$ $20 : 10$
 2×10 4×5 5×4 10×2

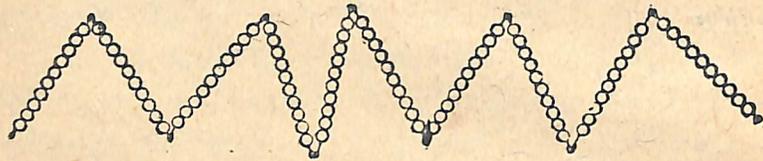
ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

1.	12:4	15:5	18:3	16:4	20:4
	14:7	18:2	16:8	15:3	18:6
	20:5	12:6	20:10	18:9	12:3

2. Յերեխաները լուցիլու 18 տուփից պատրաստեցին մի խաղալիք տրակտոր և 4 միանման սալակներ: Տրակտորին գնաց 6 տուփ: Քանի՞ տուփ գնաց մի սալակին:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

ԹՎԵՐԻ ՀԱՄՐԱՆԲԸ ՅԵՎ ԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Յուլյց տուր 1 տասնյակ, 2 տասնյակ, 3 տասնյակ և այսպես մինչև 10 տասնյակ:

2 տասնյակին ասա քառս, 3 տասնյակին—յերեսուն, 4 տասնյակին—քառասուն, և այսպես շարունակիր:

10 ասանյակը կազմում է 1 հարյուրյակ կամ հարյուր:

2. Յուլյց տուր 3 տասնյակ և 7 միավոր: Ուրիշ կերպ ասա այդ թիվը: Յուլյց տուր և ուրիշ կերպ ասա այս թվերը—5 տասնյակ և 6 միավոր, 4 տասնյակ և 3 միավոր, 9 տասնյակ և 9 միավոր, 10 տասնյակ:

Տասնյակներ	Միավորներ

3. Համրիր հարյուր լուցիկ: Տաս լուցիկ թող առանց կապելու, իսկ մնացածը տասնյակ—տասնյակ կապիր:

Այստեղ գծված աղյուսակի ձախ սյունակում գիր 6 թվանշանը, իսկ աջում՝ 4 կարգա՝ ինչ թիվ ստացվեց: Այդ

թիվը կազմիր լուցիու կապերից և առանձին լուցիկներէրից: Գրիր այդ թիվը:

Տասնյակները գիր ձախ կողմում, միավորները՝ աջ:

4. Տասնյակների և միավորների տեղը սյունակներում զանազան թվանշաններ դիր: Կարգա ստացված թվերը: Այդ թվերը կազմիր լուցիու կապերից և առանձին լուցիկներից: Գրիր տետրում:

5. Տասնյակների տեղը զանազան թվանշաններ դիր: Կարգա ստացված թվերը: Այդ թվերը կազմիր լուցիկներէրից:

Այն թիվը, վոր միայն տասնյակներից է կազմված, գրիր այսպես—ձախ կողմում գիր տասնյակները, աջում գերո:

20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 յեվ 100 թվերը կոչվում են կյոր տասնյակներ:

6. Կարգա այս թվերը՝ 16, 25, 46, 50, 74, 86, 90, 100:

7. Թվանշաններով գրիր՝ քսանյութ, յերեսունվեց, քառասուն յերեք, վաթսուն, ութսուն:

8. Ռուբլին քանի՞ կոպեկ է: Ռուբլին քանի՞ տասկոպեկանոցից է կազմված:

9. Քանի՞ կոպեկ է 5 հատ տասկոպեկանոցը: Քանի՞ կոպեկ է 7 հատ տասկոպեկանոցը: Քանի՞ կոպեկ են կազմում 6 հատ տասկոպեկանոցը և 9 կոպեկը միասին: Քանի՞ կոպեկ են կազմում 4 հատ տասկոպեկանոցը և 5 կոպեկը միասին:

10. Քանի՞ տասնյակ ու քանի՞ միավոր կա այս թվերում՝ 38, 42, 57, 64, 80, 96, 50, 75:

11. Գրիր, քանի՞ աշակերտ կա ձեր դասարանում, քանի՞ եջ ունի ձեր թվաբանության դասաղիւրքը, քանի՞ տարեկան է հայրդ:

ԿԼՈՒ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄԸ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄԸ

1. Մի ցեխում աշխատում են 50 աղամարդ և 30 կին: Քանի՞ բանվոր կա այդ ցեխում:

2. Աշակերտը մի գրքուկի գնեց, վորին տվեց 2 տասկոպեկանոց և 10 կոպեկ: Ի՞նչ արժե այդ գրքուկը:

3. Կոլանտեսուկթյան թոշնոցում կա 40 ցեղական և 50 հասարակ հավ: Դրանցից ածում ե միայն 70 հավը: Քանի՞ հավ դեռ չի ածում:

4. Յերեք կոլանտեսուկի միասին կոոպերատիվին տվին հարյուր ձու: Նրանցից մեկը տվեց 30 ձու, իսկ մյուսը՝ 40: Քանի՞ ձու տվեց յերրորդ կոլանտեսուկին:

5.	10+10	50+10	90+10	40+50
	20+10	60+10	20+40	70+20
	30+10	70+10	30+50	30+60
	40+10	80+10	60+20	80+20

6.	100-10	60-10	20-10	90-30
	90-10	50-10	50-30	100-40
	80-10	40-10	100-60	70-50
	70-10	30-10	70-40	100-70

7.	40+60	100-80	20+30	90-50
	30+40	90-60	30+70	100-70
	60+30	80-20	60+40	90-20
	20+50	60-40	70+30	80-30

8. Կոլանտեսուկթյունը լուր 100 կովը տեղավորում ե յերեք գոմում—մեկում 50 կով, մյուսում՝ 20: Քանի՞ կով ե տեղավորում յերրորդ գոմում:

9. Յուրտ գոմում բոլոր կովերը միասին որական 50 դուլ կաթ ելին աալիս, իսկ յերբ գոմը տաքացրին,

նրանք սկսեցին տալ 70 դուլ կաթ: Ինչքան ավելացավ կաթը:

10. Յերեք կոոպերատիվ արհեստանոցից ստացան 90 դուլ: Մի կոոպերատիվը ստացավ 20 դուլ, մյուսը, 30: Քանի՞ դուլ ստացավ յերրորդ կոոպերատիվը:

11.	(10+30)-(60-50)	(90-30)+(70-50)
	(60+20)-(10-40)	(10+70)-(100-60)
	(90-70)+(100-60)	(60-20)+(70-40)
12.	(20+60)-(90-50)	(50-40)+(90-80)
	(100-30)-(60-30)	(30+60)-(50+20)
	(70-60)+(80-40)	(30+40)-(60-20)

13. Դպրոցը յերկու թոփ չիթ ստացավ: Մի թոփը 40 մետր եր, մյուսը՝ 20: Դպրոցական խալաթների համար գործադրվեց 50 մետր: Ինչքան չիթ մնաց:

14. Մսուրը նախ ստացավ 60 ձու, հետո դարձյալ 40 հատ: Գործածվեց 70 ձու: Քանի՞սը մնաց:

15.	60+20-40	20+70-60	80+20-50
	20+80-30	100-60+50	90-60+70
	100-40+20	50+20+30	30+50-20

16.	50-?=30	?-40=60	?+70=100
	40+?=90	80-?=20	?-20=70
	30+?=70	70-?=30	?-40=50

17.	?+40=90	60+?=90	20+?=60
	?-20=80	70-?=50	?-60=30
	?-50=40	100-?=60	?-40=40

18. Ուսուցիչը դասարան բերեց 60 հատ մի տողանի տետրակ և 40 հատ ել ցանցավոր տետրակ: Նա աշակերտներին բաժանեց 80 տետրակ: Քանի՞սը մնաց:

1. Բանվորը գործարանում որական 80 մետր գործվածք է պատրաստում, իսկ հարվածալինը՝ 10 մետրով ավելի: Որական քանի մետր գործվածք է պատրաստում հարվածալինը:

2. Մի պահեստում կա 90 պարկ ցորեն, իսկ մյուսում՝ 20 պարկով պակաս: Քանի պարկ ցորեն կա յերկրորդ պահեստում:

3. Կոլանտեսության կրպակը մինչև ճաշ վաճառեց 40 լիտր կաթ, իսկ ճաշից հետո՝ 10 լիտրով պակաս: Կրպակն ամբողջ որն ինչքան կաթ վաճառեց:

4. Յերեք կոլանտեսություններ մրցում ելին մոխիր հավաքելու գործում: Առաջին կոլանտեսությունը հավաքեց 70 պարկ, յերկրորդը՝ 20 պարկով առաջինից ավելի, իսկ յերրորդը յերկրորդից 10 պարկով ավելի: Վերջին մոխիր հավաքեց յերրորդ կոլանտեսությունը:

5. Կոլանտեսությունը գարնանային աշխատանքների համար նորոգեց 50 յերկձի գութան և 10-ով պակաս միաձի գութան: Ընդամենը քանի գութան նորոգվեց:

6. Կոպերատիվում կա 80 դուլլ, դրանից 20-ով պակաս կաթսա, իսկ կաթսաներից 10-ով պակաս՝ թավա: Քանի թավա կա կոպերատիվում:

7. Հոկտեմբերիկները սավառնակի համար սկզբում հավաքեցին 12 ուլբլի, հետո ել՝ 8 ուլբլի: Պիտներները հոկտեմբերիկներից 10 ուլբլով ավելի հավաքեցին: Քանի ուլբլի հավաքեցին պիտներները:

8. Մսամթերման ժամանակ մի կոլանտեսություն տվեց 20 խոզ, իսկ մյուսը՝ նրանից 10-ով ավելի: Այդ յերկու կոլանտեսությունները միասին քանի խոզ ավելին:

1

1. 60+20	80-50	10+50	60-50
70+30	90-40	20+70	70-40
20+60	70-30	30+40	90-70
40+50	100-60	50+30	100-80

2. Յերեխաները շինեցին 30 նավակ և 40 պտտանե Նրանք այդ խաղալիքներից 20-ը պահեցին իրենց համար, իսկ մնացածը նվիրեցին մանկապարտեզին: Քանի խաղալիք նվիրեցին մանկապարտեզին:

ՎՈՐ ՏԱՄՆՅԱԿՆԵՐԻ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ
ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

1. Կոլանտեսություն մտավ 5 մարդ: Նրանցից 4-ը փայտվճար մուծեցին 10-ական ուլբլի, իսկ մեկը՝ 20 ուլբլի: Ընդամենը քանի ուլբլի փայտվճար մուծեցին նոր կոլանտեսականները:

2. Մի խորհրդանտեսություն քաղաք ուղարկեց 40 բիզոն կաթ, իսկ մյուսը՝ 50 բիզոն: Խանութներն ստացան 10-ական բիզոն: Քանի խանութ կաթ ստացավ:

3. 10×2	10×5	10×8	(10×9)-(10×4)
10×3	10×6	10×9	(10×8)-(10×5)
10×4	10×7	10×10	(10×7)-(10×3)

4. 20:10	50:10	80:10	(60:10)+(70:10)
30:10	60:10	90:10	(90:10)+(40:10)
40:10	70:10	100:10	(70:10)+(50:10)

5. Մեկ վարժական հրացանն արժե 10 ուրբլի: Գնեցին 6 հրացան և 20 ուրբլու փամփուշտ: Քանի ուրբլի վճարեցին այդ բոլորին:

6. Բանվորը խնայդրամարկղում ունի 40 ուրբլի: Ամսական մուծում է 10 ուրբլի: Քանի ամսից հետո խնայդրամարկղում 100 ուրբլի կունենա նա:

7. $(30+20):10$ $(40+50):10$ $(100-20):10$
 $(50+30):10$ $(70+30):10$ $(90-40):10$
 $(20+40):10$ $(100-40):10$ $(70-30):10$
8. $(40+30):10$ $(90-20):10$ $(80-50):10$
 $(70+20):10$ $(80-30):10$ $(90-50):10$
 $(30+60):10$ $(60-20):10$ $(100-70):10$

II

1. Պիտները Մոպրի ոգտին հավաքեց 4 հատ 5 կուպեկանոց, 3 հատ 20 կուպեկանոց և 2 ուրբլու ուրիշ դրամներ: Ընդամենը վորքան դրամ հավաքեց նա:

2. Գործարանի մոտ բանվորների համար մի մեծ տուն է կառուցվում: Այդ տունն ունենալու չե 100 բնակարան, ամեն մի հարկում՝ 20-ը: Քանի հարկանի չե լինելու տունը:

3. 20×2 30×2 $40:20$ $60:50$
 20×3 30×3 $60:20$ $90:30$
 20×4 40×2 $80:20$ $80:40$
 20×5 50×2 $100:20$ $100:50$
4. $(70+10):20$ $(40+20):30$ $(100-10):30$
 $(50+40):30$ $(30+30):20$ $(80-20):30$
 $(80+20):50$ $(50+30):20$ $(100-20):40$
 $(60+20):40$ $(30+70):20$ $(70-10):20$

5. Գնեցին 3 կիրոզրամ ձավար, կիրոզրամը 30 կուպեկով: Վճարեցին 5 հատ 20 կուպեկանոց: Ինչքան դրամ չեա ստացան:

6. Դպրոցականը մատիաների ու թղթի համար վճարեց 4 հատ 20 կուպեկանոց: Նրա քույրը ներկեր գնեց և 10 կուպեկով ավելի վճարեց: Ի՞նչ արժեյին ներկերը:

7. Վաճառեցին 90 լիտր կաթ: Մի բիդոնում կար 10 լիտր, իսկ մյուսներում՝ 20-ական լիտր: Քանի բիդոն կաթ վաճառեցին:

III

1. 9 փորձնական մարզերում յերկու տեսակ կարտոֆիլ ցանեցին. մի տեսակից 50 հատ, մյուսից՝ 40 հատ: Յուրաքանչյուր մարզում քանի կարտոֆիլ ցանեցին:

2. Բանջարանոցում կա 80 մարզ. դրանք բաժանված են 4 հավաար մասերի, վորոնցից 3 մասն արդեն փորված է: Քանի մարզ է փորված:

3. $30:3$ $70:7$ $40:2$ $80:4$
 $40:4$ $80:8$ $60:2$ $90:3$
 $50:5$ $90:9$ $60:3$ $100:2$
 $60:6$ $100:10$ $80:2$ $100:5$

4. $(20+20):4$ $(40+50):3$ $(70+30):2$
 $(40+30):7$ $(50+30):4$ $(80-20):3$
 $(30+50):8$ $(100-40):2$ $(70-30):2$
 $(60+30):9$ $(90-10):2$ $(20+80):5$

5. 3 հավասար արկղներում կա 90 հատ լամպի ապակի: Յերկու արկղի ապակիները վաճառեցին: Քանի ապակի վաճառեցին:

6. Թթու կաղամբի կիրոզրամն արժե 70 կուպեկ: 4

կիրոզրամ կարտոֆիլը դրանից 10 կոպեկով ավելի արժե՛ Ի՞նչ արժե 1 կիրոզրամ կարտոֆիլը:

7. $80:(14-6)$ $50:(12-7)$ $(10+40):5$
 $60:(11-5)$ $40:(20-16)$ $(80-50):3$
 $90:(16-7)$ $30:(15-12)$ $(100-20):8$
 $70:(15-8)$ $100:(2+8)$ $(30+70):10$

8. $90:(11-8)$ $(80-20):2$ $(60+40):5$
 $80:(13-9)$ $(90-50):2$ $(10+70):4$
 $60:(10-7)$ $(70+20):3$ $(50+10):2$
 $100:(14-9)$ $(100-20):2$ $(10+90):2$

ԴԵՑԻՄԵՏՐՈՎ ՅԵՎ ՍԱՆՏԻՄԵՏՐՈՎ ՉԱՓԵԼԸ

Դեցիմետր

1. Այս նկարում դեցիմետրը բաժանված է սանտիմետրների: 1 դեցիմետրը քանի՞ սանտիմետր է: Տեսա՞րում գծիր այսպիսի դեցիմետր:

1 դեցիմետր 10 սանտիմետր է:

2. 6 դեցիմետրը քանի՞ սանտիմետր է: 7 դեցիմետրը, 3 դեցիմետրը, 5 դեցիմետրը, 10 դեցիմետրը քանի՞ սանտիմետր է:

3. 40 սանտիմետրը, 70 սանտիմետրը, 90 սանտիմետրը, 100 սանտիմետրը — քանի՞ դեցիմետր է:

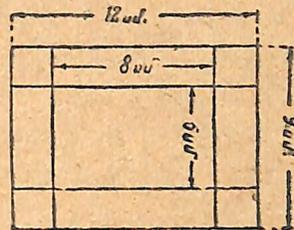
1 մետր 10 դեցիմետր է: 1 մետր 100 սանտիմետր է:

4. Չափիր սեղանի, նստարանի, գրատախտակի լեղհարույթունն ու լայնությունը: Նշանակիր՝ քանի՞ դեցիմետր է սանտիմետր ստացվեց:

5. Աչքաչափով վորոշիր, հետո լեղ չափիր սեղանի վտտի լեղհարույթունը, լուսամուտի գոգի լայնությունը:

6. Վորոշիր աչքաչափով, հետո լեղ չափիր դռան, լուսամուտի, վառարանի լայնությունը և բարձրությունը:

7. Թղթե ձևվածքով ըստ վարաթղթից տուփ պատրաստիր:

Տուփի ձևվածքը

Կտրիր հաստ գծերով: Ծռիր ստվարաթուղթը, սորնձով կպցրու և տուփ շինիր:

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Նայիր ժամացույցի նկարին. դիտիր սլաքների դիրքը: Ժամի քանի՞սն են ցույց տալիս սլաքները:

Քանի՞ մասի լե բաժանված ցիֆերըլատը: Քանի՞ ժամ կանցնի, մինչև ժամացույցի մեծ սլաքը մի լրիվ պտույտ կատարի և նախկին տեղը վերադառնա:

2. Որն սկսվում է գիշերվա ժամը 12-ին: Ժամացույցի միջոցով հաշվիր, թե որվա սկզբից ինչքան ժամանակ կանցնի մինչև կեսոը: Քանի՞ ժամ կանցնի կեսոըից մինչև որվա վերջը: Լրիվ որը (գիշերն ու ցերեկը) քանի՞ ժամ է:

3. Որը 24 ժամ է: Բուրժուական լեղիրների գործարաններում բանվորների լեղխանները հաճախ աշխատում են առավոտյան ժամը 6-ից մինչև լեղեկոյան ժամը 5-ը: Որական քանի՞ ժամ են աշխատում նրանք:

4. Մինչև չոկտեմբերյան հեղափոխությունը բանվորը գործարանում աշխատում էր առավոտյան ժամը 6-ից

մինչև յերեկոյան ժամը 6-ը: Բանվորն այն ժամանակ քանի՞ ժամ եր աշխատում:

5. Խորհրդային իշխանութեան որով բանվորն աշխատում է առավոտյան ժամը 7-ից մինչև ցերեկվա ժամը 3-ը: Մի ժամը հատկացվում է ճաշի: Այժմ բանվորը քանի՞ ժամ է աշխատում:

6. Ինչքան ժամանակ է անցնում առավոտյան ժամը 9-ից մինչև ցերեկվա ժամը 3-ը, առավոտյան ժամը 11-ից մինչև յերեկոյան ժամը 7-ը, յերեկոյան ժամը 6-ից մինչև առավոտյան ժամը 5-ը:

7. Ամիսը 30 ուր է: Գարնանը դաշտային աշխատանքներն սկսվեցին ապրիլի 1-ին և ավարտվեցին մայիսի 10-ին: Ինչքան տեղեցին գարնան դաշտային աշխատանքները:

8. Ամիսն ունի 5 վեցորյակ: Ձմեռային արձակուրդից հետո արդեն 2 ամիս և 4 վեցորյակ է անցել, ինչ պարապում են դպրոցում: Քանի՞ վեցորյակ են պարապել ձմեռային արձակուրդից հետո:

9. Ամիսն ունի 4 յոթնորյակ: Գարնան դաշտային աշխատանքները շարունակվում են ամիս ու կես: Այդքան ժամանակը քանի՞ յոթնորյակ է:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Պիոներական կոլլեկտիվը բաղկացած է 5 ողակից, յուրաքանչյուր ողակում կա 10 պիոներ: Բացի դրանից կոլլեկտիվն ունի 5 ողակավար և 1 կոլվար: Ընդամենը քանի՞ մարդ կա այդ կոլլեկտիվում:

2. Մի պարկում կար 50 կիլոգրամ ալյուր, իսկ մյուսում՝ 30 կիլոգրամ: Ամբողջ ալյուրի քառորդ մասը ծախեցին: Ինչքան ալյուր մնաց:

3. Դպրոցի ճաշարանում ճաշն արժե 40 կոպեկ, իսկ մի բաժակ թեյը՝ 5 կոպեկ: Աշակերտը հաշվեց, վոր յուր դրամով կարող է 2 ուր ճաշել և 4 բաժակ էլ թեյ խմել: Վորքա՞ն է նրա դրամը:

4. Գնեցին 1 մետր յերիզ և դրանից 6 սրբիչի համար կախելու ողեր պատրաստեցին. յուրաքանչյուր ողին զնաց 10 սանտիմետր: Յերիզից քանի՞ սանտիմետր մնաց:

5. Մի դարակ պատրաստելուն զնում է 4 տախտակ, յուրաքանչյուրը 5 դեցիմետր յերկարութեան: Քանի՞ մետր տախտակ կզնա այդպիսի 3 դարակին:

$$\begin{array}{l}
 6. \quad 70:(11-4) \quad (30+70):10 \quad 100:(30+20) \\
 \quad \quad 50:(20-15) \quad (40+50):9 \quad 80:(10+30) \\
 \quad \quad 80:(14-6) \quad (90-10):8 \quad 90:(70-40)
 \end{array}$$

ԱՆՅԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

$$\begin{array}{l}
 1. \quad 10 \times 4 \quad 60:10 \quad 20 \times 4 \quad 80:20 \quad 40:4 \\
 \quad \quad 10 \times 7 \quad 80:10 \quad 30 \times 3 \quad 90:30 \quad 60:3 \\
 \quad \quad 10 \times 5 \quad 90:10 \quad 40 \times 2 \quad 100:50 \quad 100:5
 \end{array}$$

2. Շրջանակ շինելու համար 80 սանտիմետր յերկարութեան շորավակը սղոցեցին 4 հավասար մասի: Ի՞նչ յերկարութեան էր յուրաքանչյուր մասը:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ԶԱՆՈՒՄ՝ ՏԱՍՆՅԱԿԸ՝ ՉԱՆՅՆԵԼՈՎ

I

1. Գործարանից յենթաշեֆ կուտնտեսութեանը մեկնեց բանվորների մի բրիգադ: Բրիգադում կար 22 անկուսակցական և 7-ով ավելի՝ կոմունիստ: Քանի՞ կոմունիստ կար այդ բրիգադում:

2. Շեֆ-գործարանը կոլանտեսուիցուն ուղարկեց 34 զուժան և 5 ցանող մեքենա: Ընդամենը քանի՞ գործիք ուղարկեց:

3. Մայիսի 1-ին յերեխաները զբոսնում ելին յերկու ավտոմոբիլով: Մեկում կար 37 աշակերտ, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Քանի՞ աշակերտ կար յերկրորդ ավտոմոբիլում:

4. Առաջին դասարանում կար Մոպրի պատանի բարեկամ 20 յերեխա: Հետո ավելացավ 5 տղա և 3 աղջիկ: Վորքա՞ն յեղավ Մոպրի պատանի բարեկամներին թիվը այդ դասարանում:

5.	30+5	50+9	47-7	34-4
	40+7	80+2	75-5	56-6
	20+3	60+4	28-8	82-2
	70+8	90+6	91-1	69-9
6.	4+2	82+5	95+3	53+4
	54+2	41+7	94+4	31+6
	3+5	25+4	76+2	72+7
	63+5	36+3	44+5	83+6
7.	5-3	78-6	88-5	28-3
	25-3	37-5	46-4	86-5
	9-4	54-2	69-3	99-7
	59-4	49-6	97-2	67-4

8. «Անտառի որը» առաջին դասարանը տնկեց 38 տունկ, յերկրորդ դասարանը՝ առաջինից 6-ով պակաս, յերրորդ դասարանը՝ յերկրորդից 4-ով ավելի: Քանի՞ տունկ տնկեց յերրորդ դասարանը:

9. Բանջարանոցային սերմերին վճարեցին 82 կոպեկ, իսկ ծաղկի սերմերին՝ 7 կոպեկով ավելի: Ի՞նչքան վճարեցին ծաղկի սերմերին:

1. Անցնում են Կարմիր բանակայինները: Նրանցից 25-ը հրացանով են, իսկ 20-ն տառնց հրացանի: Քանի՞ Կարմիր բանակային և անցնում:

2. Փողոցի աջ կողմում կա 47 տուն, ձախ կողմում՝ 40: Այդ աներից 70-ը քարաշեն են, մնացածը փայտաշեն: Քանի՞ փայտաշեն տուն կա այդ փողոցում:

3.	25+70	65-40	45+30	92-30
	32+40	72-30	17+60	34-20
	63+20	86-20	84+10	87-50
	46+50	94-50	24+70	56-40
4.	53+30	32-10	57+40	96-60
	38+60	46-30	68+20	67-40
	24+70	78-50	19+80	73-20
	76+10	96-70	46+50	64-50

5. Յերկու կոլանտեսուհիներ կոպերատիվին ձուտվին: Մեկը տվեց 30 հատ, իսկ մյուսը՝ 15-ով ավելի: Յերկու կոլանտեսուհիները միասին քանի՞ ձուտվին կոպերատիվին:

6. Կոպերատիվն սկզբում ստացավ 30 կացին, հետո 18: Վաճառեցին 28 կացին: Քանի՞ կացին մնաց:

7. Արհեստանոցում առաջին անգամ պատրաստեցին 40 դուլլ, յերկրորդ անգամ 54: Այդ դուլլերից 64-ն ուղարկեցին խանութ: Քանի՞ դուլլ մնաց արհեստանոցում:

8.	30+53	45-15	10+35	92-63
	60+38	43-12	60+27	64-24
	80+14	76-36	30+59	83-18

9.	20+75	81-51	70+18	59-39
	60+15	73-43	50+17	84-34
	40+54	96-86	80+13	46-16
10.	70+21	47-27	40+25	67-27
	50+48	85-35	20+68	99-69
	80+17	68-28	50+46	78-48

III

1. Աշխատանքի սենյակի համար գնեցին—սովորաթուղթ 25 կոպեկի, գունավոր թղթեր՝ 24 կոպեկի և սոսինձ՝ 20 կոպեկի: Վորջա՞ն վճարեցին այդ բոլորին:

2. Մայիսի 1-ին առաջին դասարանից պարգևատրվեց 14 յերեխա, յերկրորդից՝ 12 և յերրորդից՝ 13: Ընդամենը քանի՞ յերեխա պարգևատրվեց:

3.	36+21	48-16	51+34	95-81
	17+42	56-32	65+23	47-25
	54+15	67-43	13+82	76-23
	62+16	25-14	46+41	59-27
4.	23+65	38-23	71+24	49-36
	34+42	46-35	25+52	78-54
	43+55	29-13	12+86	97-83
	65+33	57-42	14+73	39-16

5. Յերեք կարմիր բանակալինի 36 փամփուշտ տվին կրակելու համար: Նրանցից մեկը կրակեց 10 փամփուշտ՝ մյուսը՝ 11, իսկ յերրորդը՝ 12: Քանի՞ փամփուշտ մնաց նրանց մոտ:

6. Վարժական հրաձգության ժամանակ կարմիր բանակալիններից մեկը նշանին կրակելիս 38 աչք շահեց, մյուսը նրանից 11-ով ավելի, իսկ յերրորդը՝ 15-ով պա-

կաս յերկրորդից: Յերրորդ կարմիր բանակալինը քանի՞ աչք շահեց:

7.	68+10-12	52+35-70	67-40
	24+30-33	33+54-40	91-30
	45+40-62	15+62-50	85-50
	38+50-25	19+60-42	96-70
8.	49+30-53	24+40-43	23+52
	38+50-25	19+60-45	42+36
	17+70-44	58+20-37	71+17
	79+10-67	69+20-18	14+45

9. 3 մարդու սածիլեցին 98 թուփ — յերկու մարդու՝ 30-ական, իսկ յերրորդու՝ մնացածը: Յերրորդ մարդու քանի՞ թուփ սածիլեցին:

10. Յերկու տակառու կար 68 դուլլ շուր: Յերբ մի տակառից վերցրին 16 դուլլ, իսկ մյուսից՝ 12 դուլլ, տակառների մեջ շուրը հավասարվեց: Վերցնելուց հետո քանի՞ դուլլ շուր մնաց յուրաքանչյուր տակառում:

11.	27+20-15	25+13-20	53-30+16
	62+10-12	52+45-70	67-40+12
	24+40-33	32+54-20	94-30+24
12.	45+30-65	13+64-50	86-50+23
	49+30-53	24+40-43	23+52-40
	38+50-25	19+60-42	42+36-60

13. Մի արկղում կա ծաղկի 36 սածիլ, մյուսում՝ 4-ով պակաս: Քանի՞ սածիլ կա յերկու արկղում:

14. Մի կապում կա 22 բողկ, մյուսում՝ 4-ով ավելի: Քանի՞ բողկ կա յերկու կապում:

15.	68—(22+23)	96—(48-25)	78—33
	77—(14+31)	78—(29-15)	66—24
	89—(12+24)	49—(38-17)	87—52
16.	98—(32+25)	67—(89-65)	75—31
	56—(22+13)	86—(78-54)	98—63
	69—(31+15)	98—(67-45)	59—35

ԽՈՐԱՆԱՐԳ: ՉՈՐՎԱԿ: ԳՈՒՆԴ

ԽՈՐԱՆԱՐԳ

ՉՈՐՎԱԿ

1. Նայիր այս նկարին: Քո շրջապատում ցույց տուր կամ ասա այնպիսի առարկաներ, վորոնք նման են խորանարդին, չորավակին:

2. Կավից խորանարդաձև թանաքաման պատրաստիր: Լուցիւ տուփի միջոցով կավից աղյուսիկներ պատրաստիր:

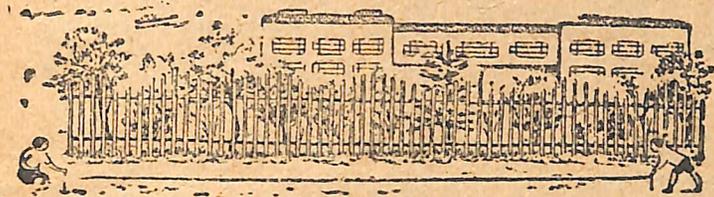

ԳՈՒՆԴ

3. Կավից մի քանի գրնդեր պատրաստիր: Իրանցից ձևավորիր խնձոր, կեռաս, խաղաղնդակ և հենց վոր չորանան՝ ներկիր:

4. Հավաքեցեք խորանարդի, չորավակի և գնդի ձև ունեցող զանազան առարկաներ: Կազմակերպեցեք ցուցանանդեա:

ՉԱՓՈՒՄ

1. Նկարում լերեխաները չափապարանով չափում են ցանկապատի լերկարութունը:

Պատրաստեցեք այդպիսի պարան. նրա լերկարութունը 10 մետր է: Վերցրեք նաև մետր: Չափեցեք դպրոցական շենքի լերկարութունը մի անկյունից մինչև մյուսը:

Հաշվեցեք, թե շենքի լերկարության մեջ քանի անգամ մտավ չափապարանը և ելի քանի անգամ՝ մետրը: Քանի մետր է դպրոցական շենքի լերկարութունը:

2. Վորքան է դպրոցի բակի լերկարութունը, լեթե 10 մետրանոց չափապարանը մտնում է 6 անգամ, և մնացածն էլ 5 մետր է:

3. Խաղերի հրապարակի լերկարութունը 46 մետր է: Քանի անգամ կմտնի չափապարանը և քանի մետր էլ կմնա:

4. Աչքաչափով վորոշիր դպրոցական բանջարանոցի մարզի լերկարութունը: Այդ ստուգիր չափելով:

5. Աչքաչափով վորոշիր, հետո լել չափեր փողոցի լայնութունը, լերկու լապտերների՝ եռավորութունը, տնից մինչև ջրհոր լեղամ սարածութունը:

ԱՆՅԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

▶ 42+ 3	40+39	69— 4	85—35
84+ 5	30+67	38— 7	79—59
52+20	53+14	56—30	96—23
37+60	27+32	94—70	87—45

2. Մի կոլտնտեսություն մեջ փոխառության գրվեցին 22 կոլտնտեսական, իսկ մյուսում՝ 5-ով ավելի: Յերկու կոլտնտեսություններից քանի մարդ գրվեց փոխառության:

ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մանկական հրապարակում կա 38 աղա և 30 աղջիկ: Նրանցից 26-ը եքսկուրսիա գնաց: Քանիսը մնաց:

2. 17 լեռեխա բռնելախաղ են խաղում: Բոլորը կանգնում են զուգբերով, մեկն էլ «բռնվողն» է: Քանի զուգ են խաղացողները:

3. Դպրոցի պարտեզում լեռեխաները տնկեցին 4 շարքում 3-ական, 2 շարքում էլ 7-ական ծառ: Ընդամենը քանի ծառ տնկեցին նրանք:

4. Լրագրավաճառը վաճառեց 4 լրագիր 5-ական կուպեկով և 6 լրագիր՝ 10-ական կուպեկով: Վորքա՞ն դրամ ստացավ նա:

5. Յերեք մարդում տնկեցին կաղամբի սածիլներ, յուրաքանչյուրում՝ 30 հատ: Սածիլներից 80-ը բռնեց: Քանիսը թառամեց:

6. Դպրոցի բանջարանոցը ջրելու համար գործածեցին 48 դուլլ ջուր: 30 դուլլ վերցրին տակառից, մնացածն էլ՝ ջրհորից: Քանի անգամ 2-ական դուլլ ջուր հանեցին ջրհորից:

7. Մի դասարանից ճամբար ուղարկեցին 26 պիոներ, իսկ մյուսից՝ 4-ով պակաս: Քանի պիոներ ճամբար ուղարկեցին:

8. Եքսկուրսիա մեկնեցին 40 աղա և 20 աղջիկ: Նրանք բաժանվեցին 3 հավասար խմբերի: Քանի լեռեխա կար յուրաքանչյուր խմբում:

9. Յերկու աղա ուզում էին ձուկ վորսալ: Նրանցից մեկը հավաքեց 26 վորդ, մյուսը՝ 5-ով պակաս: Յերկուսով միասին քանի վորդ հավաքեցին:

10. Մի աղա բռնեց 11 ձուկ, մյուսը՝ 6-ով ավելի: Յերկուսով միասին քանի ձուկ բռնեցին:

11. Այգում կան 3 շարք խնձորենիներ, ամեն մի շարքում՝ 6 խնձորենի: Նրանցից ծաղկեցին 16-ը: Քանիսը չծաղկեց:

12. Կոլտնտեսության նախընտրում կա 50 կով, 30 վոջխար և 20 այծ: Անասունների կեսը արածում է գետի ափին: Քանի անասուն է արածում գետի ափին:

13. Ճահիճը չորացնելու համար կոլտնտեսականները լեռկու առու փորեցին: Մի առվի լեռկարությունը 22 մետր է, մյուսինը՝ 4 մետրով ավելի: Ընդամենը քանի մետր առու փորեցին կոլտնտեսականները:

14. Ջրովի մարզագետինը մեկ հնձի դեպքում տալիս էր 42 սալ խոտ: Յերկու հունձ անելուց հետո նույն մարզագետինը առաջին հնձին տվավ 35 սալ, լեռկորդին՝ 14 սալ: Վորքա՞ն ավելացավ բերքը լեռկու հնձի անցնելուց հետո:

15. Կոլտնտեսության մեջ կային 14 կոմունիստ և 11 կոմյերիտական: Մայիսի մեկին կուսակցություն մեջ

մտան ելի 12 լավագույն հարվածայիններ, իսկ կոմիտե-
 ը խոսիւթյան մեջ՝ 10-ը: Այժմ քանի՞ կուսակցական ու
 քանի՞ կոմիտեիական կա այդ կոլտնտեսութեան մեջ:

16.	$60 + 20 - 30$	$20 + ? = 50$	$60 - ? = 20$
	$90 - 40 + 20$	$30 + ? = 70$	$80 - ? = 60$
	$80 + 20 - 60$	$? + 40 = 90$	$? - 30 = 40$
	$70 - 30 + 50$	$? + 50 = 80$	$? - 50 = 30$
17.	$20 \times 4 - 30$	$50 : 2 + 50$	$(20 + 70) : 3$
	$30 \times 3 - 50$	$60 : 3 + 70$	$(80 - 60) \times 5$
	$40 \times 2 - 60$	$100 : 2 + 50$	$(50 + 30) : 4$
	$50 \times 2 - 70$	$90 : 3 + 40$	$(60 + 40) : 5$
18.	$45 + 23 - 17$	$68 - 23 + 34$	$52 + 37 - 44$
	$22 + 37 - 15$	$56 - 34 + 45$	$25 + 33 - 16$
	$46 - 24 + 14$	$24 + 54 - 36$	$34 + 45 - 37$
	$58 - 25 + 32$	$49 - 27 + 43$	$42 + 26 - 35$
19.	$41 + 27 - 18$	$24 + 35 - 13$	$89 - 24 - 33$
	$59 - 25 + 34$	$43 + 46 - 54$	$78 - 31 - 25$
	$79 - 47 + 26$	$67 - 26 + 38$	$99 - 47 - 22$
	$35 - 12 + 41$	$56 - 25 + 47$	$86 - 21 - 35$
20	$98 - (13 + 22)$	$23 + (87 - 45)$	$87 - (54 - 12)$
	$88 - (15 + 31)$	$34 + (96 - 56)$	$68 - (76 - 32)$
	$76 - (21 + 15)$	$22 + (78 - 34)$	$76 - (67 - 42)$
	$99 - (32 + 26)$	$43 + (89 - 35)$	$97 - (84 - 54)$

ԲՈՎԱՆԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՂ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՄՆՅԱԿ

Շատ: Մեկ: Յերկու: Յերեք: Չորս: Հինգ: Համրանք մինչև
 տաս: Քառակուսի: Ուղղանկյուն: Յեռանկյուն: Շրջան: Շրջանի
 կեսը: Մեկ-մեկ ավելացնելը և պակասեցնելը: Յեր-
 կու-յերկու ավելացնելը և պակասեցնելը: Յերեք-յերեք ավե-
 րացնելը և պակասեցնելը: Չորս-չորս ավելացնելը և պակա-
 սեցնելը: Հինգ-հինգ ավելացնելը և պակասեցնելը: Դրամ-
 ներ: 6-ով, 7-ով, 8-ով և 9-ով ավելացնելն ու պակասեցնելը:
 Ուղիղ և կոր գծեր: Մետրով չափելը: Առաջին տասնյակի
 թվերի կազմը: Կրկնութուն:

7—31

**ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ, ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ
 ՄԻՆՁԵՎ 20-ը**

Թվերի համրանքը և գրութունը: Գումարում և հանում
 չանցնելով տասնյակը: Մեզիրներ յերկու գործողութամբ
 կշռելը: Գումարում և հանում՝ անցնելով տասնյակը: Լիտ-
 րով չափելը: Կրկնութուն:

32—43

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄԻՆՁԵՎ 20-ը

Վերցնել 2-ական: Բաժանել 2-ական: Վերցնել 3-ական
 Բաժանել 3-ական: Վերցնել 4-ական: Բաժանել 4-ական:
 Վերցնել 5-ական: Բաժանել 5-ական: Վերցնել 6-ական,
 7-ական, 8-ական, 9-ական և 10-ական: Բաժանել 6-ական,
 7-ական, 8-ական, 9-ական և 10-ական: 2 հավասար մասե-
 ը բաժանելը: 4 հավասար մասերի բաժանելը: 3 և 6 հա-

վասար մասերի բաժանելը: 5 հավասար մասերի բաժանելը:
Բաժանել 7, 8, 9 և 10 հավասար մասերի: Յերկրորդ տաս-
նյակի թվերի կազմը:

44—59

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

Թվերի համրանքը և գրությունը: Կլոր տասնյակների գու-
մարումը և հանումը: Այսքանով ավելի կամ պակաս: Կլոր
տասնյակների բազմապատկումը և բաժանումը: Գեցիմեա-
րով և սանտիմետրով չափելը: Ժամանակի վերաբերյալ
խնդիրներ: Կրկնություն: Գումարում և հանում՝ չանցնելով
տասնյակը: Խորանարդ, չորսվակ, գունդ: Չափում: Կլրկ-
նություն:

60—80

« Ազգային գրադարան

NL0242892

426

ԳԻՆԸ 70 ԿՈՊ.
ԿԱԶՄԸ 30 ԿՈՊ.

Н. С. Полова

АРИФМЕТИКА

Учебник для I класса

Гиз ССР Армении, Эривань, 1936